

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

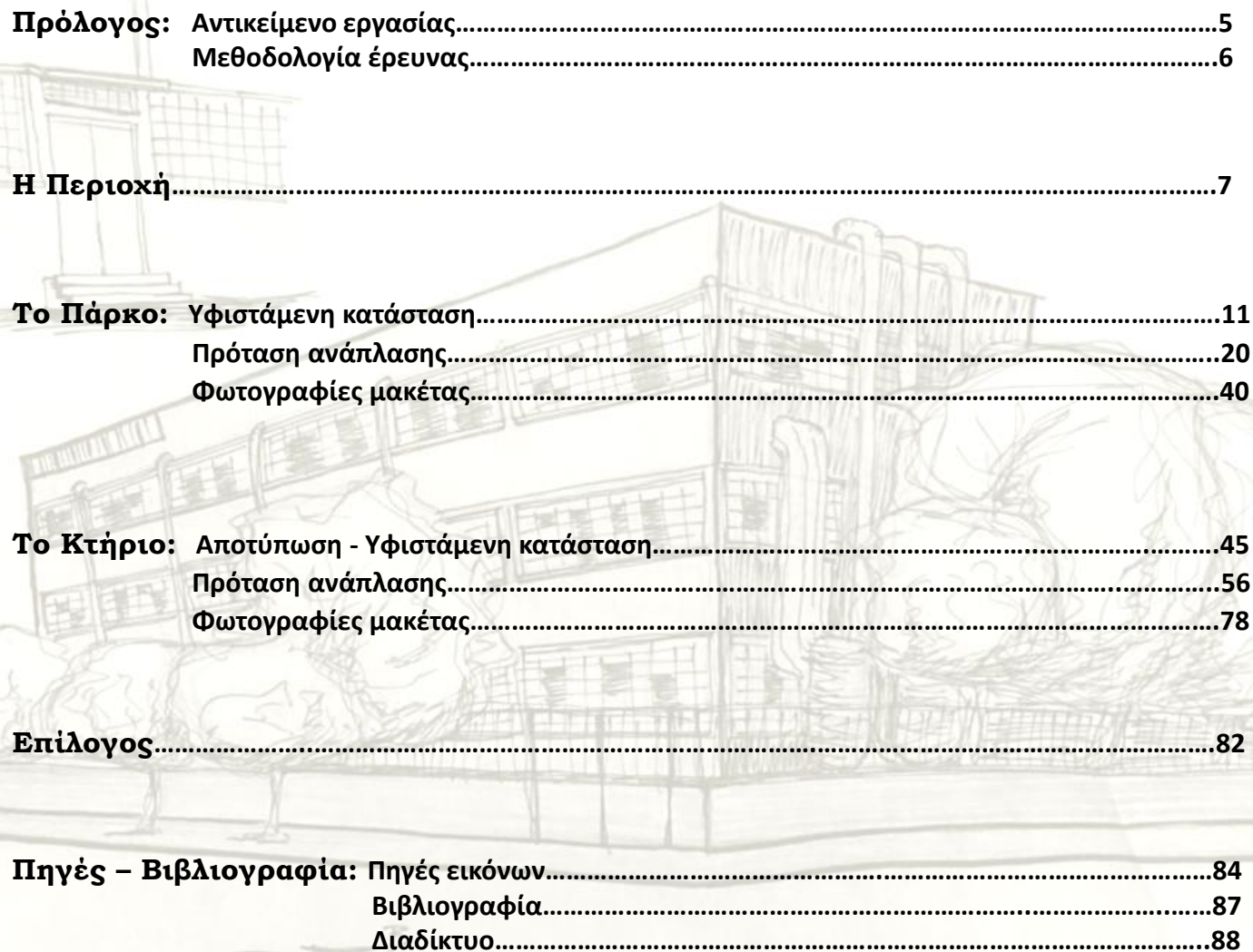
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Σπουδαστική ομάδα: Γεμενετζή Μαρία-Νικολέτα
Κουβεντάρα Κωνσταντίνα
Τζιώλη Χρυσάνθη

Επιβλέποντες: Ν. Μάρδα
Η. Ζαχαρόπουλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος: Αντικείμενο εργασίας.....	5
Μεθοδολογία έρευνας.....	6
Η Περιοχή	7
Το Πάρκο: Υφιστάμενη κατάσταση.....	11
Πρόταση ανάπλασης.....	20
Φωτογραφίες μακέτας.....	40
Το Κτήριο: Αποτύπωση - Υφιστάμενη κατάσταση.....	45
Πρόταση ανάπλασης.....	56
Φωτογραφίες μακέτας.....	78
Επίλογος	82
Πηγές – Βιβλιογραφία: Πηγές εικόνων.....	84
Βιβλιογραφία.....	87
Διαδίκτυο.....	88

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει σαν θέμα την ανάπλαση βιοτεχνικού κτηρίου και αστικής πλατείας στην περιοχή του Αγίου Ελευθερίου στην Αθήνα. Το κτήριο είναι ένα εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο κατασκευής κουμπιών και σκληρών στοιχείων διακόσμησης υφασμάτων (όπως πόρπες και αγκράφες) το οποίο βρίσκεται στην ιδιοκτησία των κληρονόμων Αργυροπούλου, ενώ το πάρκο προέκυψε από την απαλλοτρίωση μεγαλύτερου εργοστασίου δημιουργίας και βαφής υφασμάτων και ειδών ρουχισμού. Το πάρκο χρησιμοποιείται από ομάδες με διαφορετικά χαρακτηριστικά (ηλικία, φύλο, εθνικότητα κ.α.) τις οποίες και επαναχωροθετήσαμε.

Για την εργασία χρησιμοποιήθηκαν τα απαραίτητα μεθοδολογικά εργαλεία:

- έγινε επιτόπια έρευνα για μακροχρόνια περίοδο (20 χρόνια)
- πάρθηκαν συνεντεύξεις από κατοίκους και τον ιδιοκτήτη του εργοστασίου
- συλλέχθηκαν στοιχεία από υπηρεσίες και οργανισμούς
- χρησιμοποιήθηκε βιβλιογραφία και διάφορες πηγές, όπως το διαδίκτυο, καθώς και προσωπικό αρχείο

Ο Άγιος Ελευθέριος είναι συνοικία της Αθήνας, συνορεύει με τα Άνω και τα Κάτω Πατήσια και αποτελεί εμπορικό και οικιστικό κέντρο των Αθηνών. Το όνομα της περιοχής προέρχεται από τον ομώνυμο ιερό ναό του Αγίου Ελευθερίου. Το ίδιο όνομα φέρει και ο σταθμός του ηλεκτρικού που βρίσκεται στην οδό Ιωνίας.

Βασικοί οδικοί άξονες είναι η οδός Αχαρνών που ξεκινάει από το κέντρο της Αθήνας, η οδός Καυτατζόγλου και η οδός Τσουντα που οδηγούν στην Εθνική.

Η δημιουργία του σιδηροδρομικού σταθμού και τοπικού εργοστασίου και βιοτεχνίας οδηγούν σε αύξηση του τοπικού πληθυσμού στη δεκαετία του '50. Τη δεκαετία του '50 το εργοστάσιο του Ναθαναήλ, που βρισκόταν στη θέση του τωρινού πάρκου Αγίου Ελευθερίου, μεσουρανούσε με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή υφασμάτων και ειδών ρουχισμού.

Μέχρι το 1960 στην περιοχή υπήρχε πληθώρα μονοκατοικιών και αυτό συνέβαινε γιατί αποτελούσε δημοφιλές παραθεριστικό και οικιστικό κέντρο με εξοχικές κατοικίες να ξεπηδούν σε δρόμους με ονόματα ποιητών όπως Καβάφη και Λαμπάκη. Μετά το 1960 ο πληθυσμός, λόγω του τραίνου και της τοπικής βιομηχανίας, αυξάνεται. Παρατηρείται ένας οικοδομικός οργασμός που αλλάζει ριζικά το χαρακτήρα της περιοχής. Η τυπική αθηναϊκή μεταπολεμική πολυκατοικία κυριαρχεί με ύψη που ξεπερνούν στην πλειοψηφία τους 4 ορόφους και αγγίζουν συχνά τους 8. Η αντιπαροχή σε πλήρη εξέλιξη.

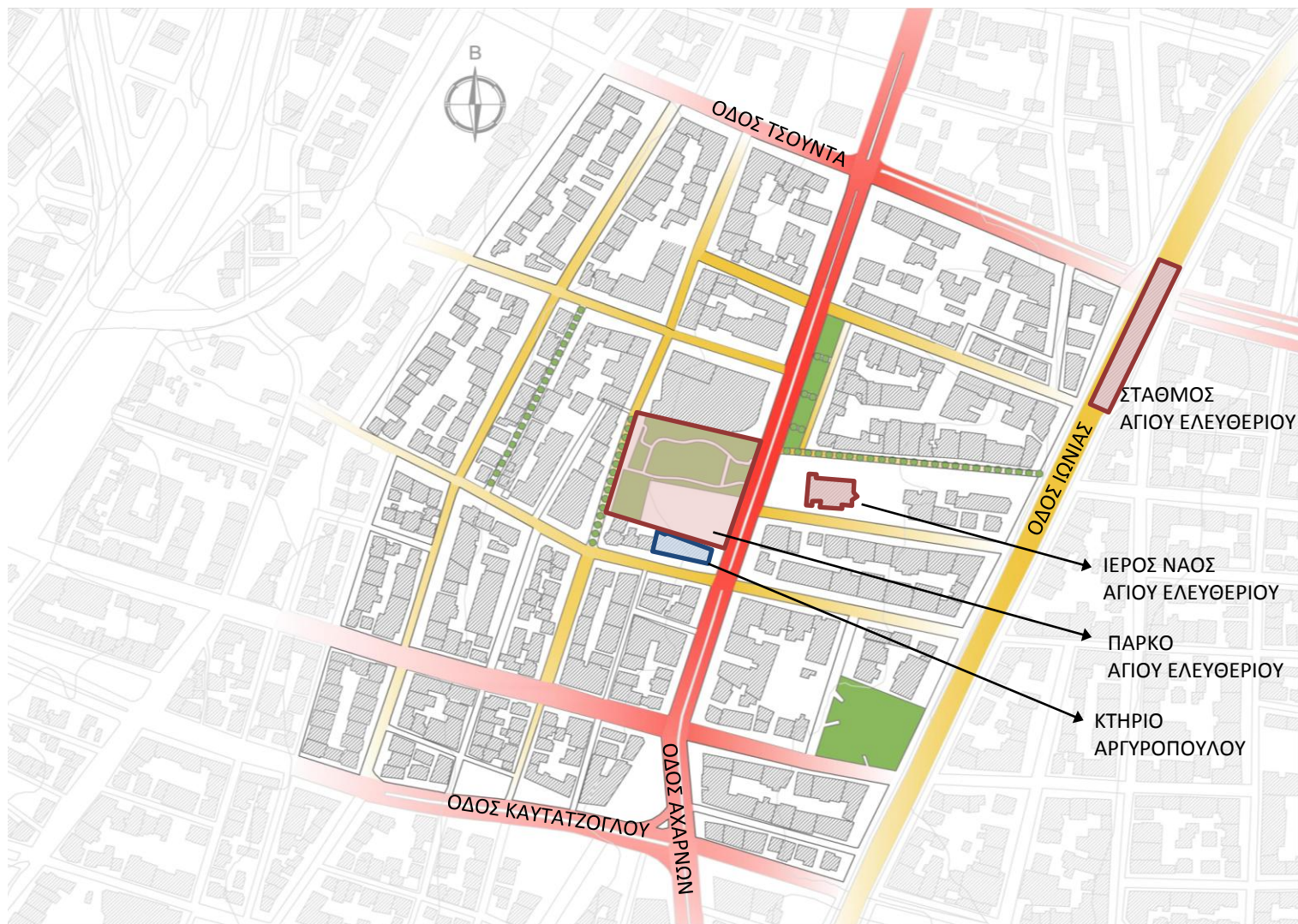

Εικόνα 1: Ο ιερός ναός του Αγίου Ελευθερίου

Εικόνα 2: Η περιοχή, με το ναό του Αγίου Ελευθερίου, το πάρκο και το κτήριο

Η ΠΕΡΙΟΧΗ

Εικόνα 3: Η περιοχή του Αγίου Ελευθερίου

Η ΠΕΡΙΟΧΗ

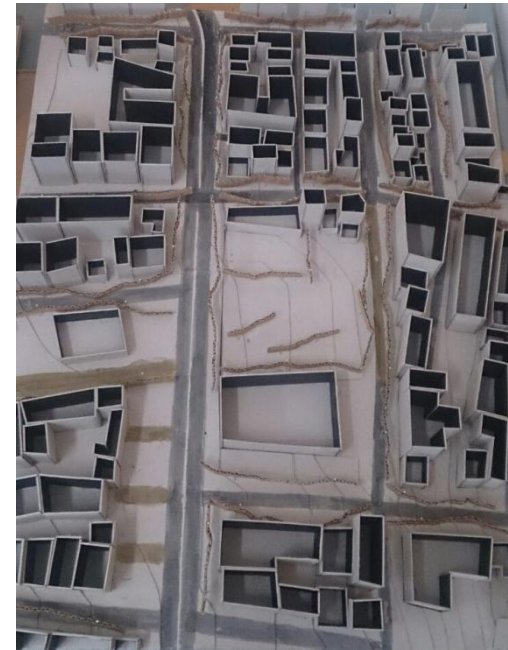
Σαν αποτέλεσμα δημιουργείται ένας πυκνός πολεοδομικός ιστός, ωστόσο παρατηρείται η παρουσία του πρασίνου στην περιοχή με δέντρα κατά μήκος όλων σχεδόν των δρόμων, καθώς και μικρές νησίδες πρασίνου.

Η αύξηση του πληθυσμού έρχεται σε αντιδιαστολή με την κάμψη που παρουσιάζεται στη δραστηριότητα της επιχείρησης των «Τριών Αστέρων», του εργοστασίου Ναθαναήλ, το οποίο τελικά οδηγείται σε πτώχευση.

Η κατάρρευση όμως του οικονομικού κολοσσού των Πατησίων θα αποτελέσει το έναυσμα για τον εξωραϊσμό της εγκαταλελειμμένης έκτασης του πρώην εργοστασίου και τη δημιουργία πάρκου το 1997, ενός απαραίτητου πνεύμονα πρασίνου για τα Πατήσια. Από τότε το πάρκο έχει αποτελέσει αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των κατοίκων με πληθώρα κοινωνικών πρακτικών να εκτονώνονται σε αυτό.

Η παρουσία της τοπικής βιοτεχνίας τα προηγούμενα χρόνια και η σχετικά μεγάλη πυκνότητα πληθυσμού οδήγησε στη δημιουργία χώρων εμπορίου και αναψυχής που καθόρισαν το γενικότερο πρόσωπο του Αγίου Ελευθερίου, με μαγαζιά και καφετέριες στο ισόγειο των πολυκατοικιών και κατοικία από τον πρώτο όροφο και πάνω.

Τα μέτωπα των πολυκατοικιών αποτελούν ένα σκληρό όριο που χαρακτηρίζει τους δρόμους και τα πλατώματα του πυκνού πολεοδομικού ιστού που απαλύνεται ωστόσο από τη φύτευση στους δρόμους.

Εικόνα 4: Φωτογραφία μακέτας.
Ο πολεοδομικός ιστός και η φύτευση

Εικόνα 5: Το σκληρό μέτωπο των πολυκατοικιών απαλύνεται από την έντονη παρουσία πρασίνου στην περιοχή

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι κάτοικοι προέρχονται από διάφορες κοινωνικές και οικονομικές τάξεις, με τον πληθυσμό να αποτελείται από Έλληνες και μετανάστες που έχουν ενσωματωθεί ή ενσωματώνονται σταδιακά. Η διαδικασία ενσωμάτωσης των μεταναστών διαφαίνεται και στις κοινωνικές πρακτικές που παρατηρούνται στο πάρκο.

«Ο αστικός δημόσιος χώρος αποτελεί τον κατ' εξοχήν τόπο επαφής εντελώς διαφορετικών κοινωνικών ομάδων. Αποκτά έτσι κεντρικό ρόλο τόσο στον εντοπισμό των διαφορετικών κοινωνικών πρακτικών που εκδηλώνονται από αυτές, όσο και στην αναζήτηση της προοπτικής να αναδυθεί μια νέα πολυ-πολιτισμικότητα, δηλαδή της προοπτικής να συνυπάρξουν σε μια συνθετική βάση οι διάφορες κοινωνικές ταυτότητες.»¹

Στη σημερινή του κατάσταση το πάρκο έχει συγκεκριμένες χρήσεις που τις έχουν ορίσει οι ίδιοι οι κάτοικοι και χρήστες του.

Εικόνα 6: Άποψη του πάρκου με τον ναό του Αγίου Ελευθερίου

Εικόνα 7: Άποψη του πάρκου με τον ναό του Αγίου Ελευθερίου και το κτήριο Αργυροπούλου

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι κάτοικοι

Παιδιά (4 έως 14 ετών)

Δραστηριοποιούνται κυρίως στο κέντρο της πλατείας όπου υπάρχει γρασίδι και είναι ορατά από σχεδόν οποιοδήποτε άλλο σημείο της πλατείας. Επίσης κάνουν ποδήλατο στο πλακόστρωτο γύρω από το κεντρικό χώρο πρασίνου. Τους μήνες που τα σχολεία είναι κλειστά και ο καιρός καλός το πάρκο είναι γεμάτο με παιδιά όλες τις ώρες της ημέρας και κυρίως τις απογευματινές.

Νέοι (14 έως 18 ετών)

Μετά το σχολείο και τις βραδινές ώρες, οι νέοι μαζεύονται σε συγκεκριμένο μέρος της πλατείας για να καπνίσουν και να κοινωνικοποιηθούν. Δεν υπάρχει κάποια διαμόρφωση για αυτούς (όπως γήπεδα), το κριτήριο τους είναι μία σχετική απομόνωση από τις υπόλοιπες ομάδες που χρησιμοποιούν το πάρκο.

Μητέρες των παιδιών

Σε καθορισμένα σημεία έχουν τοποθετηθεί κράσπεδα και παγκάκια για να κάθονται οι χρήστες και αυτά τα οικειοποιούνται κυρίως οι μητέρες των παιδιών, που ανήκουν σε διαφορετικές εθνότητες. Βρίσκονται σχετικά κοντά στα παιδιά, σε απόσταση που μπορούν να τα παρακολουθούν αλλά και να συζητούν μεταξύ τους.

Ιδιοκτήτες σκύλων

Έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά ως προς το φύλο, την ηλικία κλπ, ωστόσο έχουν την κοινή επιθυμία να υπάρχει ένας χώρος για τα κατοικίδια τους. Βγαίνουν βόλτα κυρίως απογευματινές προς βραδινές ώρες και βρίσκονταν συχνά σε διαφωνία με τις μητέρες που ήθελαν τα παιδιά τους να παίζουν σε ένα περιβάλλον καθαρό, χωρίς απορρίμματα σκύλων στο γρασίδι. Η διαφωνία αυτή λύθηκε, μετά από χρόνια, με την καταπάτηση τμήματος του περιφραγμένου υπαίθριου χώρου του παλιού εργοστασίου που υπάρχει στην περιοχή.

Άνδρες μετανάστες

Το τμήμα του πάρκου προς την οδό Αχαρνών διαθέτει παγκάκια και πλατώματα κάτω από τα ψηλά δένδρα στα οποία άνδρες μετανάστες διαφορετικών εθνοτήτων (Αλβανοί, Ρουμάνοι, Βούλγαροι) στήνουν αυτοσχέδια τραπέζια και καθίσματα και παίζουν επιτραπέζια παιχνίδια. Όπως και με τους υπόλοιπους χρήστες του πάρκου αυτό συμβαίνει τις απογευματινές ώρες και συχνά οι γυναίκες τους κάθονται με τις υπόλοιπες μητέρες, προσέχοντας τα παιδιά που παίζουν.

Άνδρες ντόπιοι

Δεν διαθέτουν συγκεκριμένο χώρο στην πλατεία καθώς όταν βρίσκονται σε αυτή, ακόμη και για πολλές ώρες, συνοδεύοντας κάποιο παιδί, προτιμούν να περιφέρονται παρά να ενταχθούν στα παιχνίδια/παρέα των μεταναστών ανδρών.

Ηλικιωμένοι

Όπου υπάρχει σκιά και παγκάκι οι ηλικιωμένοι βρίσκουν καταφύγιο και απασχόληση παρακολουθώντας τα τεκταινόμενα των ανωτέρω χρηστών.

ΤΟ ΠΑΡΚΟ

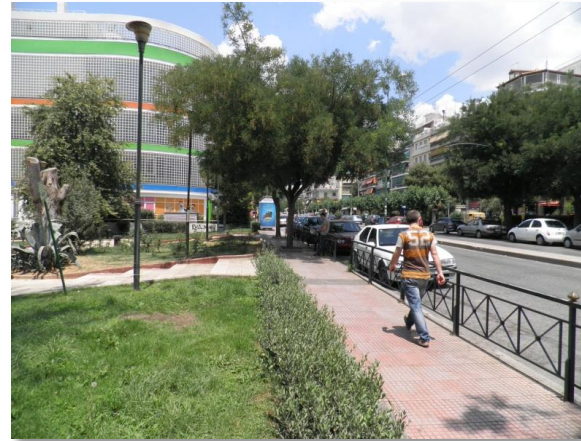
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Εικόνα 8: Χάρτης των υφιστάμενων χρήσεων

Εικόνα 9: Πάρκο με εμφανές το κτήριο Αργυροπούλου

Εικόνα 10: Πάρκο από την πλευρά της οδού Αχαρνών.

Εικόνα 11: Άποψη του πάρκου με τα παγκάκια

Εικόνα 12: Ο πεζόδρομος στην οδό Λαμπάκη

Αξίζει να κάνουμε κάποιες παρατηρήσεις που συνδέονται με τη συμπεριφορά των ομάδων ανάλογα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα τα παιδιά, οι νέοι και οι μητέρες δεν διαφοροποιούνται ως προς την εδαφική διάταξη σε αντίθεση με τους άνδρες μετανάστες και τους ντόπιους άνδρες. Ενώ οι άνδρες μετανάστες επιλέγουν ένα σκιερό μέρος για να παίξουν τα παιχνίδια τους (ντάμα, ζάρια, τάβλι), οι ντόπιοι άνδρες, ακόμη και αν συνοδεύουν κάποιο παιδί και περνάνε ώρες στην πλατεία, επιλέγουν να βρίσκονται σε μία συνεχή ροή κίνησης και στάσης, παρά να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν κοινωνικές σχέσεις με τους άνδρες μετανάστες.

«...Με τούτη την έννοια, οι πρόσφυγες εφευρίσκουν τη σχέση τους με τη χώρα που βρίσκονται, ταιριάζοντας μνήμες του δικού τους παρελθόντος με το παρελθόν και το παρόν που τους δίνει χώρο και χρόνο. Νοσταλγούν απλώς; Όχι. Όχι μόνο. Βρίσκονται αλλού και εδώ ταυτόχρονα. Και στο εδώ ιδρύουν το δικό τους αλλού όχι ως θύλακο ετερότητας αλλά ως χώρο μετέωρο, χώρο ενδιάμεσο και επισφαλή ίσως, αλλά και χώρο νέο, επινοημένο από τις ανάγκες και τα όνειρά τους.»²

Παρατηρούμε, λοιπόν, μία διαφορά στη συμπεριφορά που σχετίζεται άμεσα με το φύλο του ατόμου. Οι μητέρες, αν και ανήκουν σε διαφορετικές εθνότητες, κάθονται και συζητούν στον ίδιο χώρο για κοινά ενδιαφέροντα που στην πλειοψηφία τους περιλαμβάνουν τα παιδιά, το σχολείο, τις δουλειές του σπιτιού, κάποιο συγγενικό ή φιλικό πρόσωπο, τις ανησυχίες τους για το μέλλον. Οι άνδρες, ενώ μπορεί να μοιράζονται αντίστοιχες εμπειρίες, να έχουν κάποιο παιδί στην πλατεία, να ανησυχούν ως γονείς, δεν επιλέγουν να κοινωνικοποιηθούν με άνδρες διαφορετικής εθνικότητας, αλλά και όταν το κάνουν αυτό γίνεται με τη μορφή παιχνιδιού και στοιχήματος.

Εικόνα 13: Παιδιά που παίζουν

Εικόνα 14: Τα παιδιά γυρνώντας από το σχολείο συχνά περνάνε από το πάρκο

Εικόνα 15: Οι έφηβοι έχουν ορίσει το δικό τους χώρο στο πάρκο

Εικόνα 16: Μικροί και μεγάλοι στο πάρκο

Η υπάρχουσα χωροθέτηση των διαφορετικών κοινωνικών πρακτικών έχει δημιουργηθεί με βάση το υπόβαθρο πρασίνου, πλακόστρωσης και στοιχείων κίνησης και στάσης, αλλά και μετά από διεκδίκηση των χώρων πρασίνου από τις μητέρες για τα παιδιά τους, που οδήγησε σε σύγκρουση με τους ιδιοκτήτες σκύλων και εκτονώθηκε με την καταπάτηση μέρους του περιφραγμένου χώρου στον οποίο βρίσκεται το παλιό εργοστάσιο Αργυροπούλου.

Παρ' όλα τα διαχωριστικά στοιχεία, όμως, η συνύπαρξη είναι δεδομένη και βασίζεται στην κοινή αποδοχή. Σ' αυτές τις περιπτώσεις της αναγκαστικής συνύπαρξης, η έκθεση του μετανάστη στο δημόσιο χώρο, ενδέχεται να δράσει ευνοϊκά στην ένταξή του στο κοινωνικό σύνολο, όσο διαφορετικές και αν είναι οι πρακτικές και οι συνήθειές του. Μέσα από μια πορεία από την αναγνώριση στην αποδοχή, από την αποδοχή στη συνήθεια, από τη συνήθεια στην επαφή, ο μετανάστης καταλήγει σε μια εξοικείωση τόσο με το χώρο στον οποίο ζει, όσο και με τους ανθρώπους με τους οποίους τον μοιράζεται. Το ίδιο ισχύει και για τον ντόπιο, ο οποίος σταδιακά αρχίζει να αντιλαμβάνεται τον μετανάστη ως υποκείμενο και όχι ως γενικευμένο αντικείμενο ενός κατασκευασμένου προτύπου. Αυτή η δυνατότητα συναναστροφής συνεπάγεται και τη δυνατότητα πολιτισμικών ζυμώσεων και επαναπροσδιορισμών ωφέλιμων σε όλους τους φορείς της διαπραγμάτευσης.

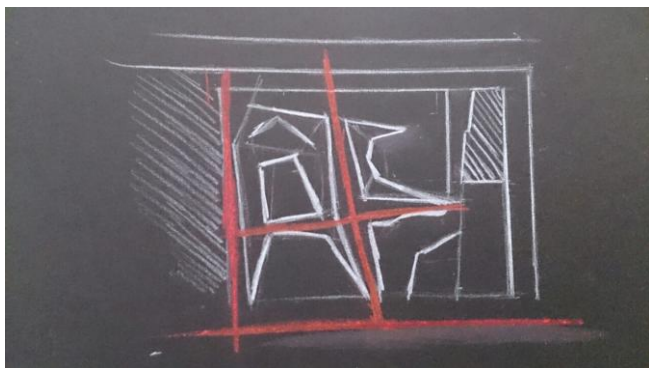
Ο σχεδιασμός του πάρκου έγινε με γνώμονα τις υπάρχουσες χρήσεις αλλά και με σεβασμό στη σημερινή φύτευση, που σε πολλά μέρη του είναι ιδιαίτερα ψηλή και πολυετής. Τα περισσότερα δέντρα είναι ψηλές λεύκες, πλάτανοι και ευκάλυπτοι πολλά από αυτά υπερβαίνοντας τα 20 μετρά. Σε μικρότερη κλίμακα υπάρχουν πεύκα, ακακίες, κυπαρίσσια, φοίνικες νεραντζιές και μουριές. Θέσαμε ως στόχο να μην αποψιλώσουμε ούτε ένα δέντρο. Αυτό αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα για τη χάραξη της συγκεκριμένης πορείας στο σχεδιασμό και στις γραμμές των διαδρομών και της κίνησης.

Στόχος μας ήταν να κρατήσουμε το σημερινό του χαρακτήρα χωρίς να δημιουργήσουμε καινοτομίες που ίσως οι κάτοικοι να τις έβλεπαν με δισταγμό.

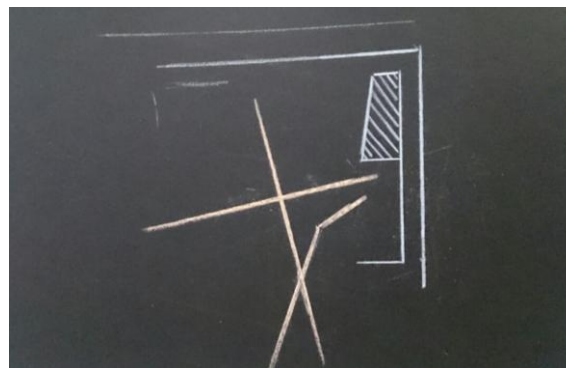
Με αυτή τη λογική προσπαθήσαμε να αναβαθμίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε το σημερινό χώρο με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον και με όσο το δυνατό μικρότερο κόστος συντήρησης αλλά και με σταθερές κατασκευές ανθεκτικές σε σκληρή χρήση. Εκτός του πρακτικού μέρους επιδίωξή μας ήταν να δώσουμε και έναν εικαστικό χαρακτήρα προκειμένου οι μεγάλοι και οι μικροί επισκέπτες του πάρκου να αποκτήσουν ένα εικαστικό ενδιαφέρον αλλά και να βιώνουν την καθημερινότητα μέσα από την τέχνη.

Στη σημερινή του μορφή η κίνηση στο πάρκο γίνεται από την οδό Αχαρνών προς τον πεζόδρομο της οδού Λαμπάκη και αντιθέτως. Αυτή την κίνηση θελήσαμε να κρατήσουμε που είναι και ο βασικός άξονας διέλευσης των κατοίκων και περαστικών.

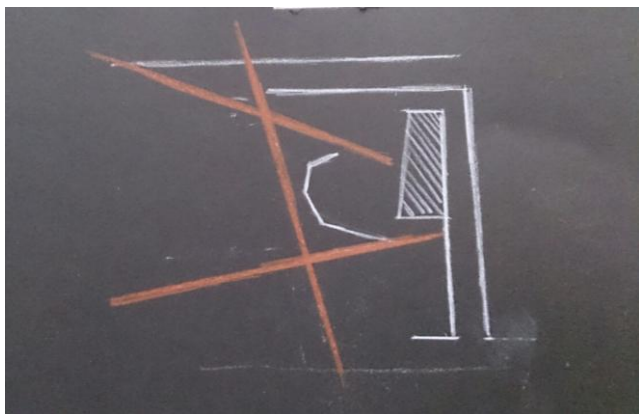
Μετά από τη μελέτη μας σε σχέση με τη χρήση από τους κατοίκους προσπαθήσαμε να επαναχωροθετήσουμε τις δραστηριότητες αυτές λαμβάνοντας υπόψη όλες τις προηγούμενες παραμέτρους.

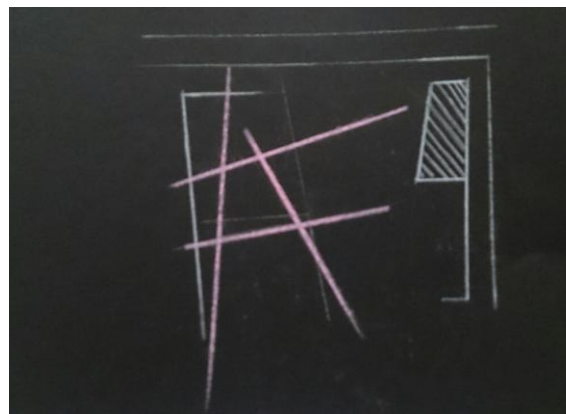
Εικόνα 17: Χάραξη βασικών κινήσεων

Εικόνα 18: Οριοθέτηση χώρου εκδηλώσεων και χώρου για τους νέους

Εικόνα 19: Το «άνοιγμα» του κτηρίου προς το πάρκο και το χώρο εκδηλώσεων

Εικόνα 20: Χάραξη παιδότοπου

Εικόνα 21: Επαναχρωθέτηση των υφιστάμενων χρήσεων του πάρκου

Αρχίζοντας από την Βορινή πλευρά δηλαδή στη θέση που συνορεύει με το κτήριο εμπορικής χρήσης δημιουργήσαμε μια λωρίδα κίνησης και σχετικά απομονωμένη (μεσολαβεί ένας φράχτης από θάμνους ύψους ενός μέτρου καθώς και ψηλά φυλλοβόλα και αειθαλή δέντρα αρκετά πυκνοφυτεμένα, όπως λεύκες, πλάτανοι, πεύκα και ακακίες) με κατεύθυνση από την οδό Αχαρνών προς τον πεζόδρομο, προκειμένου να δώσουμε χώρο στους ιδιοκτήτες των κατοικίδιων ζώων αλλά και να κρατήσουμε μια ασφαλή απόσταση από τους υπόλοιπους χρήστες που διαμαρτύρονται για τις ακαθαρσίες των ζώων.

Συνεχίζοντας με κατεύθυνση προς το Νότο, από την μεριά της Αχαρνών, σχεδιάσαμε καθίσματα από οπλισμένο σκυρόδεμα σε κυκλικό σχήμα. Με αυτή την κυκλική μορφή των καθισμάτων προσδοκία μας ήταν να δημιουργήσουμε ένα χώρο φιλόξενο όπως ο κύκλος της παρέας γύρω από μία εστία που τον συναντούμε από της αρχαίες κοινωνίες μέχρι και τις σύγχρονες. Αυτή η κυκλική κατασκευή μας παραπέμπει και στην παιδική χαρά του Πικιώνη στη Φιλοθέη της Αθήνας σε μικρότερη κλίμακα. Μία κατασκευή σε σχήμα κύκλου που στην περίμετρό του έχει καθίσματα και στο κέντρο είναι τοποθετημένο ένα μικρού ύψους δέντρο στο κέντρο για να δείχνει την πορεία του ήλιου κατά τη διάρκεια της ημέρας. Στη δική μας κατασκευή ο κύκλος δεν κλείνει αφήνοντας ελεύθερο τον επισκέπτη να βγει και να συνεχίσει τη διαδρομή του ενώ τα δέντρα προσφέρονται για να σκιάσουν τα καθίσματα. Εκτός όμως των προαναφερθέντων με αυτή την κατασκευή της ημικυκλικής κάτοψης θέλαμε να δημιουργήσουμε την εικόνα ενός σπασμένου κουμπιού παραπέμποντας το θεατή στην πρότερη λειτουργία του εργοστασίου. Σε αυτό το χώρο θα μπορούν να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους οι άνδρες μετανάστες με τα επιτραπέζια παιχνίδια απολαμβάνοντας κατά τους θερινούς μήνες τη σκιά των δέντρων και το χειμώνα τον ήλιο.

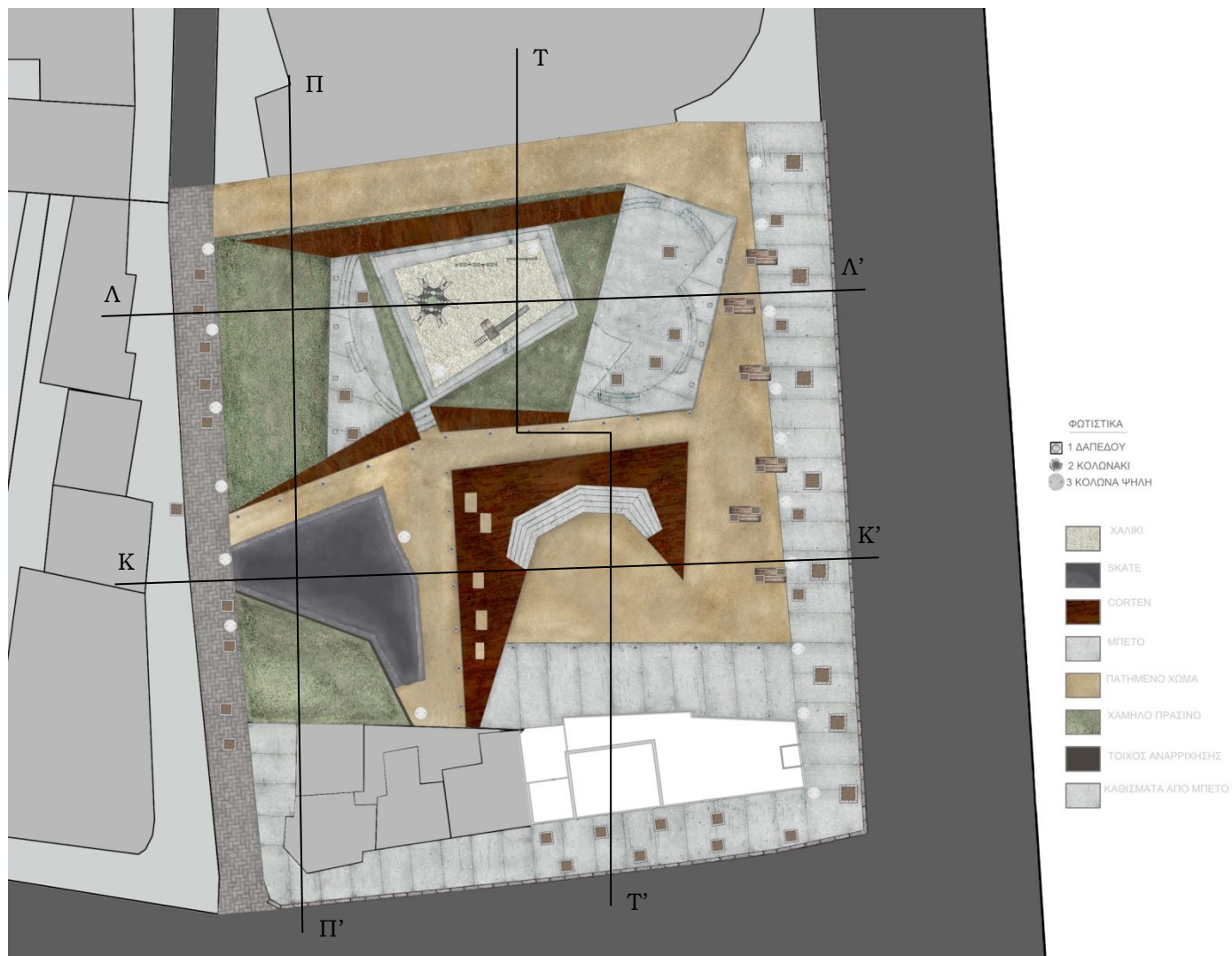
Κατηφορίζοντας προς τον πεζόδρομο της οδού Λαμπάκη και στην ίδια πλευρά σχεδιάσαμε έναν παιδότοπο. Ο χώρος περιβάλλεται από ένα περίβλημα από οπλισμένο σκυρόδεμα. Η κάτοψη του έχει σχήμα ακανόνιστου κλειστού τετράπλευρου προκειμένου να δώσει μια πιο ελεύθερη διάθεση σε σχέση με τη σκληρότητα του υλικού αλλά ταυτοχρόνως και την αίσθηση της κίνησης αφού πρόκειται για χώρο παιχνιδιού. Στο εσωτερικό του περιβλήματος σχεδιάσαμε μια μικρή γλίστρα από το ίδιο υλικό για την αποφυγή ατυχημάτων των μικρών παιδιών αλλά και ώστε η ίδια η κατασκευή να αποτελέσει αφορμή για παιχνίδι. Ένα τραμπολίνο, κούνιες, τσουλήθρα και μονόζυγο από δέρμα, σχοινί, και μέταλλο αποτελούν τις σταθερές εγκαταστάσεις παιχνιδιών. Το σχέδιο του τραμπολίνου αποτελεί παρόμοια κατασκευή σε μικρότερη κλίμακα με εκείνη που υπάρχει στην παιδική χαρά του Ζαππείου.

Κυκλικά καθίσματα αντίστοιχα με εκείνα προς την πλευρά της Αχαρνών αλλά καταλαμβάνοντας μικρότερο εμβαδό αποτελώντας το υπόλοιπο του σπασμένου κουμπιού από την προηγούμενη κατασκευή βρίσκονται στην άκρη του παιδότοπου προς στη Βορειοδυτική πλευρά. Σε αυτά τα καθίσματα οι γονείς μπορούν να επιβλέπουν τα παιδιά τους από ασφαλή απόσταση.

Συνεχίζοντας τη διαδρομή προς το Νότο και πάλι από τη μεριά της Αχαρνών σχεδιάσαμε ένα μικρό θέατρο από οπλισμένο σκυρόδεμα. Βρίσκεται απέναντι από το πρώην εργοστάσιο κουμπιών που ανακατασκευάσαμε. Στο σημείο αυτό προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε ένα χώρο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως συναυλίες, αφού κατά καιρούς ο χώρος του πάρκου φιλοξενεί τέτοιου είδους εκδηλώσεις.

ΤΟ ΠΑΡΚΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Εικόνα 22: Κάτοψη πάρκου χωρίς φύτευση

Εικόνα 23: Κάτοψη πάρκου με φύτευση

Στο πίσω μέρος των κερκίδων του θεάτρου τοποθετήσαμε μία μεταλλική κατασκευή από corten. Οι λαμαρίνες corten είναι ιδανικές για χρήση σε περιβάλλοντα, όπου υπάρχουν έντονοι περιβαλλοντικοί διαβρωτικοί παράγοντες. Λόγω της χημικής τους σύστασης αναπτύσσουν μία ανθεκτική επιφανειακή στιβάδα, η οποία τις προστατεύει από περαιτέρω διάβρωση. Εξαιτίας της ιδιότητάς τους αυτής μπορούν, ανάλογα με την ένταση των διαβρωτικών παραγόντων του περιβάλλοντος, να χρησιμοποιηθούν ακόμα και χωρίς βαφή επιφανείας εξασφαλίζοντας μειωμένο κόστος εγκατάστασης και συντήρησης σε κάθε μεταλλική κατασκευή.

Οι διαφορετικές υλικότητες, δηλαδή η σκληρότητα του χυτού οπλισμένου σκυροδέματος με το αιχμηρό τρίγωνο της διαβρωμένης λαμαρίνας, δημιουργούν μια συνομιλία σε σχέση με το πατημένο χώμα που περιβάλλονται. Αυτή τη σκληρότητα των βιομηχανικών υλικών διακόπτουν τα ψηλά δέντρα, που ορθώνονται για να προσφέρουν τη σκιά τους στους ανθρώπους που κάθονται στις κερκίδες του θεάτρου.

Εικόνα 24: Γλυπτό του Richard Serra από corten

Εικόνα 25: Γλυπτό του Richard Serra από corten

Αμέσως μετά, μεσολαβώντας ένα μικρό δρομάκι, περνάμε στο χώρο του skate. Ο σχεδιασμός του έγινε από οπλισμένο σκυρόδεμα. Το συγκεκριμένο υλικό προσφέρεται για τέτοιου είδους κατασκευές αφού, λόγω της χύτευσής του, μπορεί να πάρει ιδιαίτερα σχήματα. Στο εξωτερικό μέρος του τοίχου skate τοποθετήσαμε μια όρθια κατασκευή από corten, προκειμένου να δημιουργήσουμε ένα προστατευτικό διαχωριστικό μεταξύ των χρηστών του χώρου skate και των διερχομένων και από τις δύο πλευρές. Εκτός όμως από λόγους προστασίας, θελήσαμε να δώσουμε έναν εικαστικό χαρακτήρα στο χώρο με τη μορφής μίας διαδρομής, εναλλάσσοντας τα φυσικά στοιχεία του πάρκου με σκληρά βιομηχανικά υλικά. Αυτές οι εγκαταστάσεις από corten μας παραπέμπουν στα έργα του Richard Serra που ο χώρος που δημιουργούν μεταλλάσσεται από την κίνηση της διαδρομής μας. Χώρος και χρόνος συνεργούν στην περιπέτεια της μεταλλαγής. Οι διάδρομοι αλλάζουν κλίση και μέγεθος καθώς τους διερχόμαστε.

Ο τοίχος αναρρίχησης μαζί με το χώρο του skate αποτελούν την περιοχή που παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, έφηβοι ή ακόμη και μικροί ενήλικοι, που ασχολούνται με τέτοιου είδους δραστηριότητες, μπορούν να ξεδιπλώσουν το ταλέντο τους και τις ιδιαίτερες ικανότητές τους. Ένα δέντρο στην άκρη της περιοχής αναρρίχησης μπορεί να προφέρει ίσκιο σε μια μικρή παρέα νέων που θέλουν να ξαποστάσουν από τη δραστηριότητα ή να συνομιλήσουν με τους φίλους τους.

Εικόνα 26: Σχέδιο πειραματισμού με το χώρο του παιδότοπου

Εικόνα 27: Ο τοίχος αναρρίχησης

ΤΟ ΠΑΡΚΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Εικόνα 28: Σκίτσα της ιδέας για τον παιδότοπο και τα καθίσματα από μπετόν.

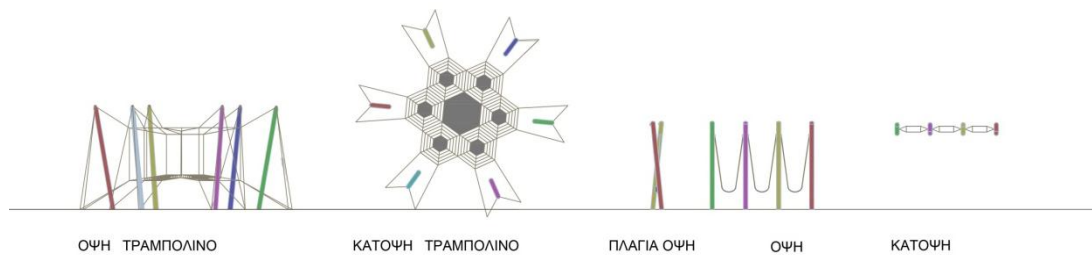
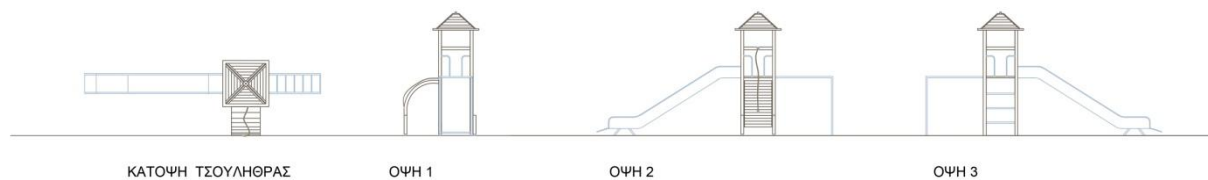
Εικόνα 29: Επεξεργασία της ιδέας για το αμφιθέατρο και τον τοίχο αναρρίχησης.

Τα περισσότερα παγκάκια βρίσκονται κατά μήκος της διαδρομής από βορρά προς νότο, εκεί που η κίνηση είναι πιο έντονη, λόγω της οδού Αχαρνών που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη κυκλοφορία. Η κατασκευή της βάσης τους έγινε από οπλισμένο σκυρόδεμα. Η πλάτη και το κάθισμα αποτελούνται από ξύλινες σανίδες. Για σκίαση φυτέψαμε στα πλάγια δέντρα φυλλοβόλα (μουριές) για να προσφέρουν πλούσια σκίαση του θερινούς μήνες.

Στα μεγάλα ανοίγματα που μεσολαμβάνουν μεταξύ του παιδότοπου και του πεζόδρομου της Λαμπάκη, καθώς και του παιδότοπου με τα μεγάλα κυκλικά καθίσματα, η φύτευση είναι χαμηλή από τριφύλλι. Οι χώροι αυτοί προσφέρονται για αθλοπαιδιές αλλά και για ξεκούραση τις ηλιόλουστες μέρες του έτους.

Το πάρκο φωταγωγείται με φωτιστικά δαπέδου κατά μήκος της κύριας και δευτερεύουσας διαδρομής, ενώ στα σκληρά στοιχεία, όπως τα κυκλικά καθίσματα, υπάρχουν φωτιστικά κολωνάκια ύψους 80 εκατοστών. Στην πλευρά της οδού Αχαρνών και γύρω από το κτήριο μας, καθώς και στο χώρο του skate και του τοίχου αναρρίχησης, τοποθετήθηκαν φωτιστικά ύψους 4 μέτρων. Για τον επαρκή φωτισμό του παιδότοπου χρησιμοποιήθηκαν τα ίδια ψηλά φωτιστικά. Με αυτή την κατανομή των φωτιστικών σωμάτων εξασφαλίζεται πλήρης φωτισμός της απογευματινές και βραδινές ώρες, ώστε η λειτουργία του πάρκου να είναι απρόσκοπτη και ασφαλής σε όλη τη διάρκεια του 24ώρου.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΘΙΣΜΑΤΟΣ

Εικόνα 30: Κατασκευαστικές λεπτομέρειες

ΤΟΜΗ Λ-Λ'

Εικόνα 31: Τομή Λ - Λ'

ΤΟΜΗ Κ-Κ'

Εικόνα 32: Τομή Κ - Κ'

ΤΟ ΠΑΡΚΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

ΤΟΜΗ Π-Π'

Εικόνα 33: Τομή Π - Π'

ΤΟΜΗ Τ-Τ'

Εικόνα 34: Τομή Τ - Τ'

Εικόνα 35: Κάτοψη πάρκου χωρίς φύτευση

ΤΟ ΠΑΡΚΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

Εικόνα 36: Κάτοψη πάρκου με φύτευση

Εικόνα 37: Τρισδιάστατη απεικόνιση πάρκου από την πλευρά της Αχαρνών με τα παγκάκια και το corten στο υπαίθριο αμφιθέατρο.

Εικόνα 38: Λεπτομέρεια corten και αμφιθεάτρου

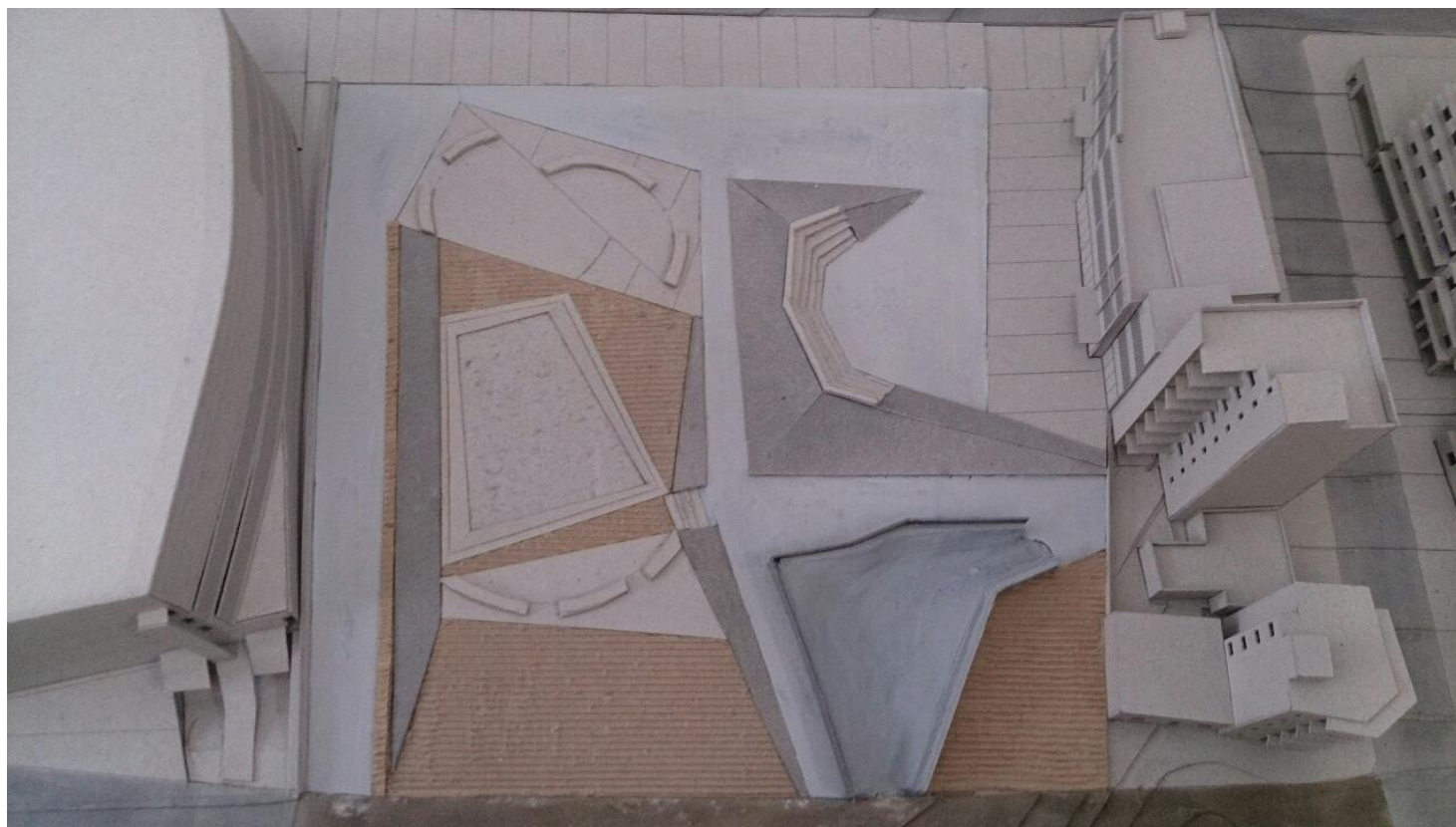

Εικόνα 39: Άποψη του καθιστικού από σκυρόδεμα, του παιδότοπου και του κτηρίου

Εικόνα 40: άποψη του παιδότοπου από το skate

Εικόνα 41: Κάτοψη πάρκου χωρίς φύτευση

Εικόνα 42: Άποψη από την οδό Αχαρνών

Εικόνα 43: Άποψη μακέτας κλίμακας 1:200

Εικόνα 44: Συνολική άποψη μακέτας κλίμακας 1:200

Εικόνα 45: Άποψη μακέτας κλίμακας 1:100 με εμφανή τη μετάβαση από το πάρκο στο κτήριο

Στη συμβολή των οδών Αχαρνών και Καβάφη στέκει το εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο Αργυροπούλου το οποίο προμήθευε το εργοστάσιο Ναθαναήλ με τα απαραίτητα κουμπιά για τα είδη ρουχισμού.

Μετά την κατάρρευση του τοπικού οικονομικού κολοσσού του εργοστασίου των «Τριών Αστέρων», το εργοστάσιο Αργυροπούλου συνέχισε την παραγωγή κουμπιών μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80. Από τότε εγκαταλείφτηκε και εκλάπησαν κατά καιρούς μηχανήματα και μεταλλικά κουφώματα, ενώ έχει στεγάσει συχνά άστεγους και τοξικομανείς, που έβρισκαν καταφύγιο στο ισόγειο. Πρόκειται για έναν εγκαταλελειμμένο πρώην βιομηχανικό χώρο με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Στο ισόγειο βρίσκονται μηχανήματα που ήταν πολύ βαρυστατήρια για να μετακινηθούν.

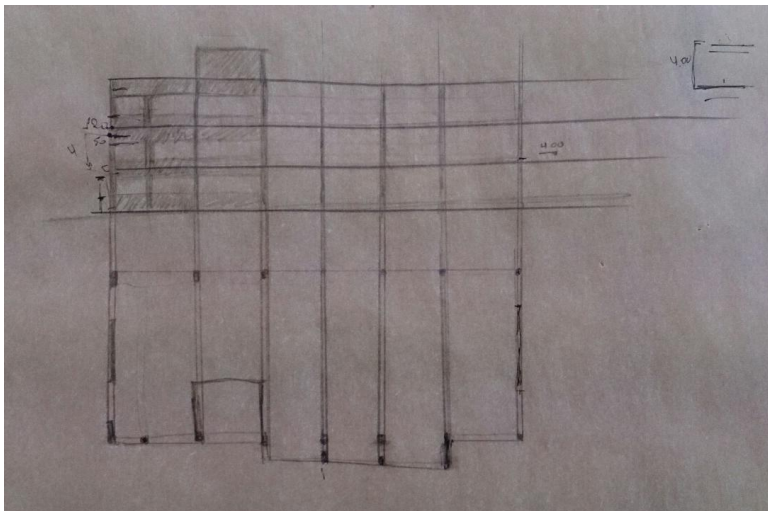
Το κτήριο αποτελεί σήμερα κίνδυνο για τη δημόσια υγεία λόγω προβλημάτων με τρωκτικά και άλλα παράσιτα. Καθώς δεν υπάρχουν πλέον σχέδια του εργοστασίου, όπως και παλιές φωτογραφίες προχωρήσαμε σε επί τόπου αποτύπωση της τωρινής του κατάστασης.

Από την πρώτη εντύπωση είναι εμφανής ο αυστηρός κάναβος του φέροντος οργανισμού που εκφράζεται σε όλους τους ορόφους εσωτερικά και εξωτερικά. Ο φέρων οργανισμός είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα, οι εξωτερικοί τοίχοι πλήρωσης από τιμεντόλιθο σοβατισμένο, ενώ οι εσωτερικοί από τούβλα. Κατά μήκος του εργοστασίου ο κάναβος των υποστηλωμάτων είναι ανά 5,6 μέτρα ενώ στο πλάτος ποικίλει με υποδιαίρεσεις του 5,6 είτε στο μισό είτε στα 2/3.

Εικόνα 46: Το εργοστάσιο Αργυροπούλου στη συμβολή Αχαρνών και Καβάφη

Εικόνα 47: Μελέτη κανάβου

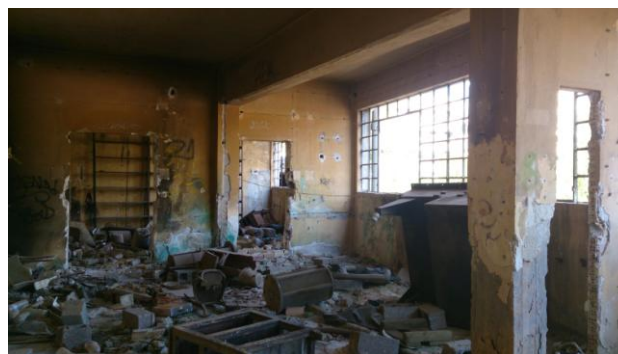
Εικόνα 48: Το κτήριο από το πάρκο

Εικόνα 49: Ο κάναβος είναι εμφανής σε όλους τους ορόφους και ειδικά στον τρίτο

Εικόνα 50: Διαμπερότητα σε όλους τους ορόφους λόγω της αναλογίας πλήρους (τοιχών) και κενού (παραθύρων)

Εικόνα 51: Οι συνεχείς μεταλλαγές του όγκου και των χρήσεων έχουν οδηγήσει σε «παρατυπίες»

Το εργοστάσιο χτίστηκε σταδιακά με έναν έναν όροφο να προστίθενται στο ήδη υπάρχον κτίσμα, σύμφωνα με τη σύντομη συνέντευξη που πήραμε από τον ιδιοκτήτη, με αποτέλεσμα ορισμένες χρήσεις, όπως σκάλες και τουαλέτες, να προστεθούν εμβόλιμα σε χώρους που προοριζόνταν αρχικά για άλλες χρήσεις.

Ο πρώτος όροφος προστέθηκε στο ισόγειο το 1951 και ο δεύτερος λίγα χρόνια αργότερα. Η συνεχής μεταβολή των χρήσεων και του κτηριακού όγκου οδήγησαν σε απομεινάρια που φαντάζουν παράλογα.

Η πρώτη εντύπωση εξωτερικά διαφέρει από την αίσθηση εσωτερικά. Το κτήριο εξωτερικά είναι «βαρύ» με αυστηρό μοντερνιστικό κάναβο, έλλειψη διακοσμητικών στοιχείων πέρα από τον τονισμό στα παράθυρα με την προσθήκη κορνίζας και εμφανή τον βιομηχανικό εξοπλισμό. Εσωτερικά πρόκειται για ένα ιδιαίτερα φωτεινό και διαμπερές κτίσμα. Αυτό οφείλεται στην αναλογία πλήρους κενού, όπως φαίνεται στα παράθυρα.

Η κατασκευή των παραθύρων είναι σιδερένια. Είναι χαρακτηριστικό στοιχείο των εργοστασίων της εποχής, όπως για παράδειγμα τα πρώην Ελληνοβρετανικά υφαντήρια στην περιοχή του Ταύρου, στην οδό Πειραιώς, στη σημερινή Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ). Αλλό παράδειγμα αντίστοιχης κατασκευής αποτελεί το εργοστάσιο υφαντουργίας της οικογένειας Γαβριήλ στην ίδια περιοχή, καθώς και το εργοστάσιο χημικών ΧΡΩΠΕΙ.

Παρά την έντονη ζέση στην περίοδο που έγινε η αποτύπωση του κτηρίου, στο εσωτερικό υπήρχε άπλετο φως, αλλά ήταν δροσερά λόγω της διαμπερότητας του χώρου. Αξίζει να σημειωθεί ότι εξ αιτίας της πρότερης βιομηχανικής του χρήσης το ύψος των ορόφων είναι 4 μέτρα, γεγονός που ενισχύει την ευχάριστη αίσθηση στο εσωτερικό του.

Τα μεταλλικά κουφώματα αποτελούν χαρακτηριστικό στοιχείο του κτηρίου και γι' αυτό επιλέξαμε να τα διατηρήσουμε.

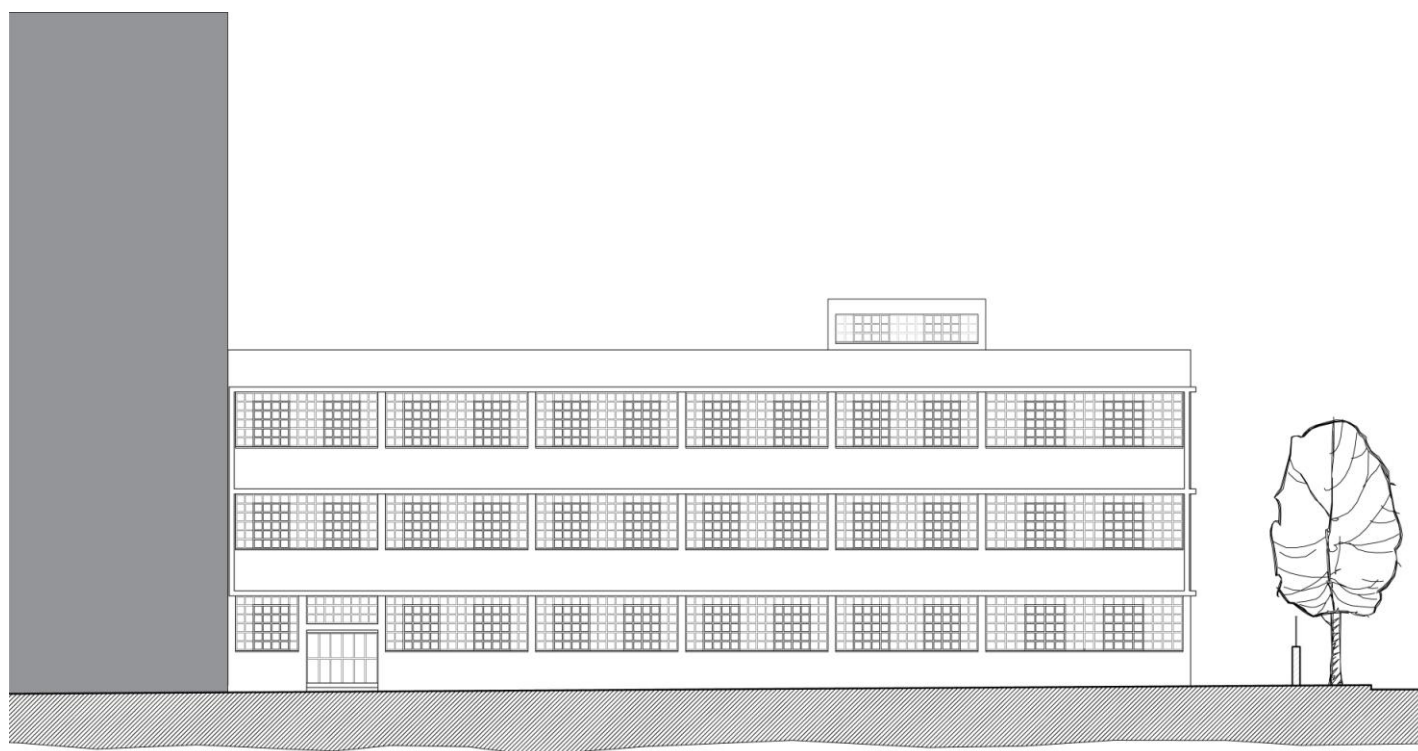
Η χαρακτηριστική και γνώριμη για τους κατοίκους όψη του κουμπάδικου μας οδήγησε στην απόφαση να μην αλλοιώσουμε την εξωτερική του εμφάνιση με ριζικές προσθήκες ή αλλαγές.

Εικόνα 52: Ο εγκαταλελειμμένος χώρος πρώην βιομηχανικής χρήσης στο ισόγειο

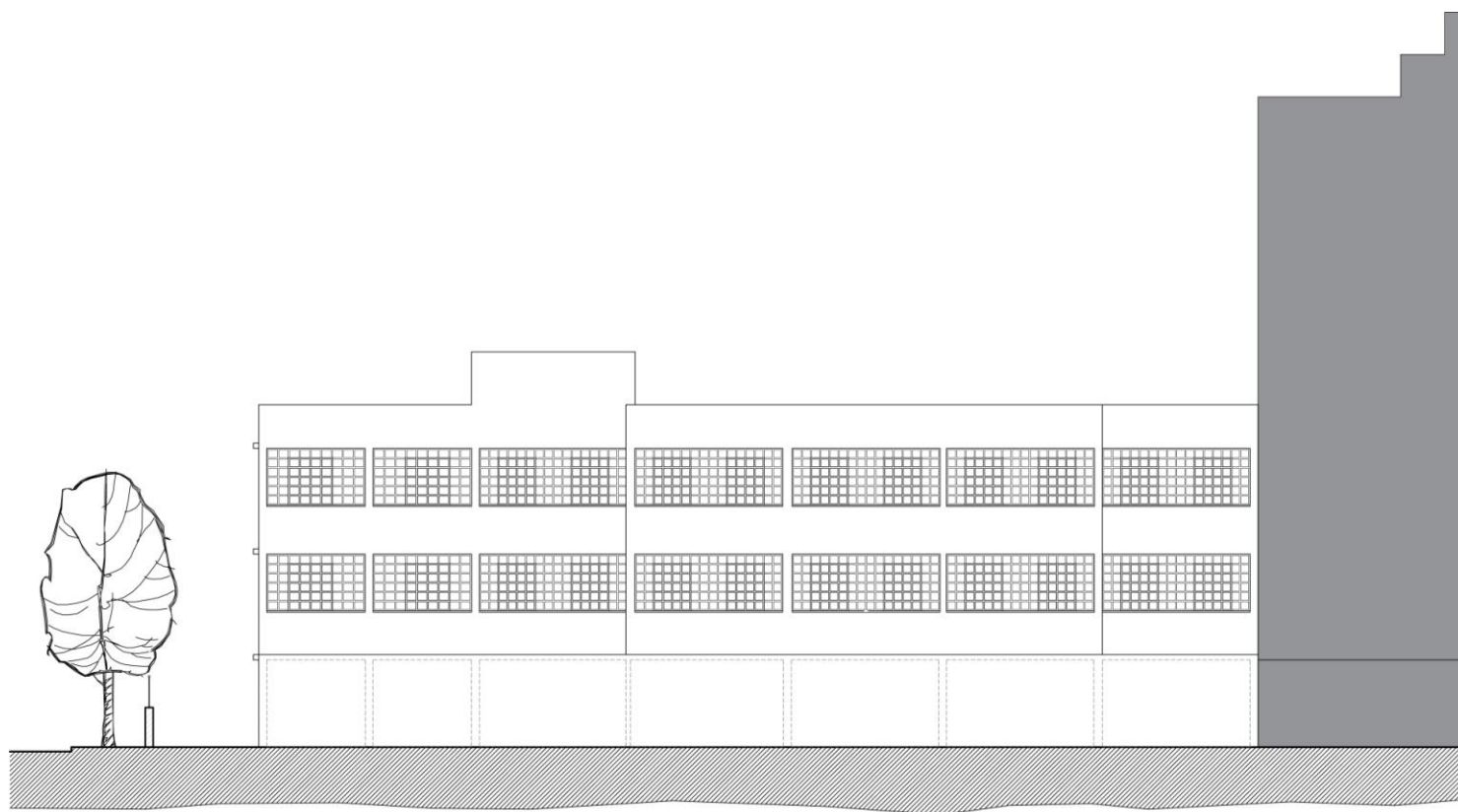

Εικόνα 53: Χώρος στο ισόγειο με χαρακτηριστικά τα μεταλλικά κουφώματα

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ - ΚΑΒΑΦΗ

Εικόνα 54: Σχέδιο αποτύπωσης. Όψη από την οδό Καβάφη

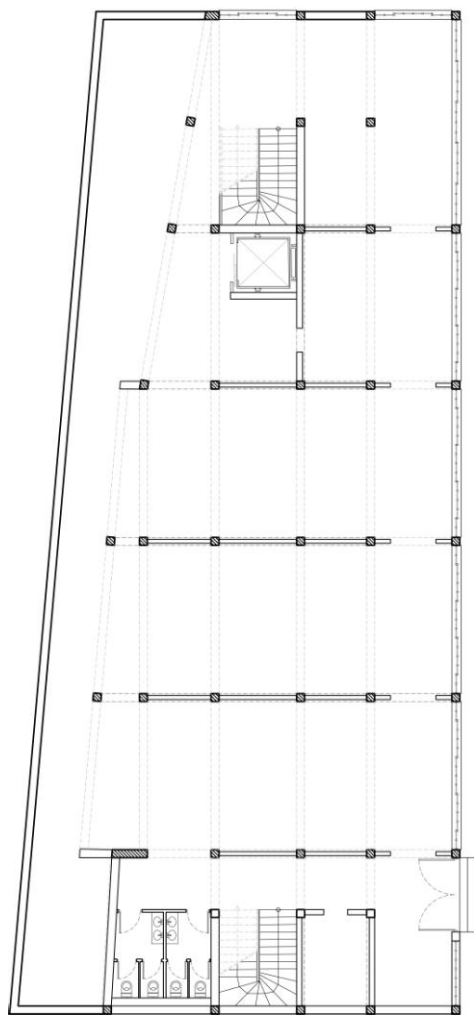
ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ – ΠΑΡΚΟ

Εικόνα 55: Σχέδιο αποτύπωσης. Όψη από το πάρκο

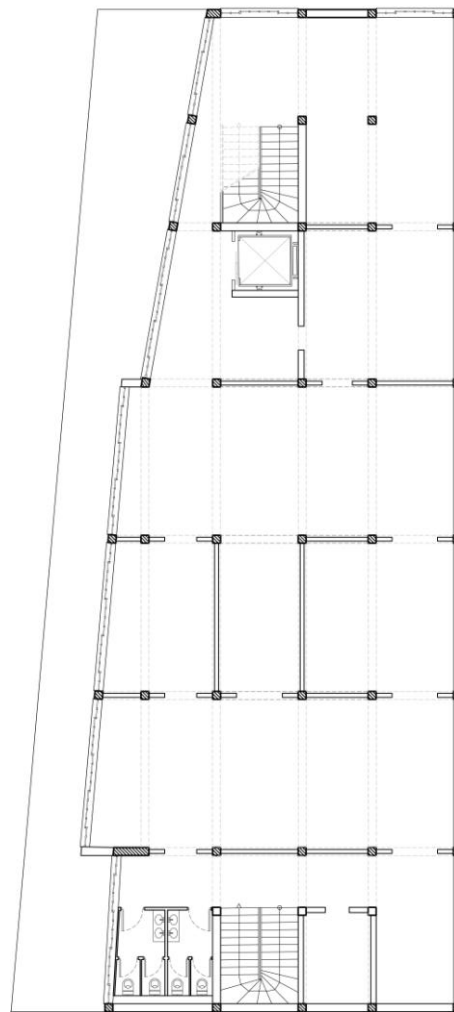

Όψη από οδό Αχαρνών

Εικόνα 56: Σχέδιο αποτύπωσης. Όψη από την οδό Αχαρνών

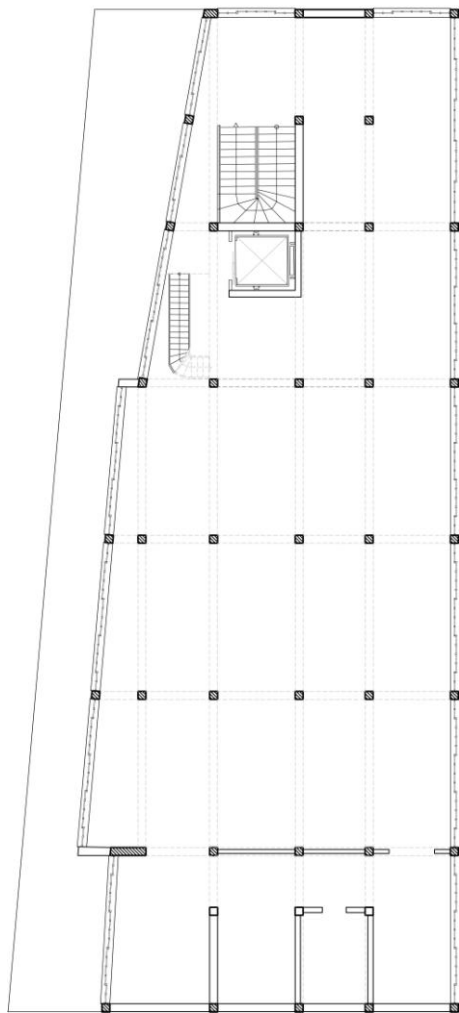

Εικόνα 57: Κάτοψη Ισογείου

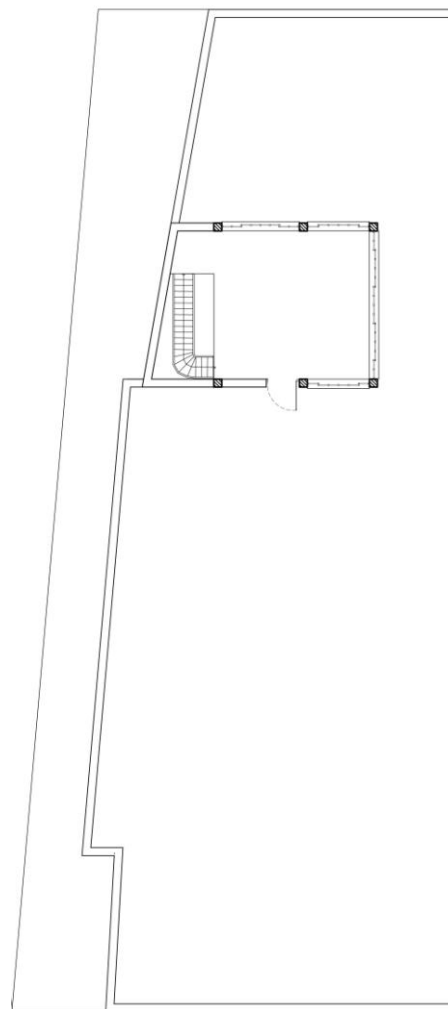

Εικόνα 58: Κάτοψη Α' ορόφου

Εικόνα 59: Κάτοψη Β' ορόφου

Εικόνα 60: Κάτοψη Δώματος

Ο σχεδιασμός του πάρκου έγινε με γνώμονα τις υπάρχουσες χρήσεις αλλά και με σεβασμό στη σημερινή φύτευση, που σε πολλά μέρη του είναι ιδιαίτερα ψηλή και πολυετής. Τα περισσότερα δέντρα είναι ψηλές λεύκες, πλάτανοι και ευκάλυπτοι πολλά από αυτά υπερβαίνοντας τα 20 μετρά. Σε μικρότερη κλίμακα υπάρχουν πεύκα, ακακίες, κυπαρίσσια, φοίνικες νεραντζιές και μουριές. Θέσαμε ως στόχο να μην αποψιλώσουμε ούτε ένα δέντρο. Αυτό αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα για τη χάραξη της συγκεκριμένης πορείας στο σχεδιασμό και στις γραμμές των διαδρομών και της κίνησης.

Στόχος μας ήταν να κρατήσουμε το σημερινό του χαρακτήρα χωρίς να δημιουργήσουμε καινοτομίες που ίσως οι κάτοικοι να τις έβλεπαν με δισταγμό.

Με αυτή τη λογική προσπαθήσαμε να αναβαθμίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε το σημερινό χώρο με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον και με όσο το δυνατό μικρότερο κόστος συντήρησης αλλά και με σταθερές κατασκευές ανθεκτικές σε σκληρή χρήση. Εκτός του πρακτικού μέρους επιδίωξη μας ήταν να δώσουμε και έναν εικαστικό χαρακτήρα προκειμένου οι μεγάλοι και οι μικροί επισκέπτες του πάρκου να αποκτήσουν ένα εικαστικό ενδιαφέρον αλλά και να βιώνουν την καθημερινότητα μέσα από την τέχνη.

Στη σημερινή του μορφή η κίνηση στο πάρκο γίνεται από την οδό Αχαρνών προς τον πεζόδρομο της οδού Λαμπάκη και αντιθέτως. Αυτή την κίνηση θελήσαμε να κρατήσουμε που είναι και ο βασικός άξονας διέλευσης των κατοίκων και περαστικών.

Μετά από τη μελέτη μας σε σχέση με τη χρήση από τους κατοίκους προσπαθήσαμε να επαναχωροθετήσουμε τις δραστηριότητες αυτές λαμβάνοντας υπόψη όλες τις προηγούμενες παραμέτρους.

Μετά από συνεντεύξεις με τους κατοίκους της περιοχής καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως η καλύτερη επιλογή θα ήταν η δημιουργία ενός πολιτιστικού χώρου με αίθουσα για συνεδριάσεις, μουσείο κουμπιού, χώρο εκθέσεων, καφετέρια και μπαρ. Στόχος ήταν η ενοποίηση και το «άνοιγμα» προς το πάρκο αλλά και η χρήση του από διαφορετικές ηλικίες ακόμη και όταν δεν θα είναι ανοικτός ο χώρος εκθέσεων και το μουσείο κουμπιού. Γι' αυτό το λόγο υπάρχει δυνατότητα απομόνωσης του χώρου εκθέσεων από τις υπόλοιπες χρήσεις.

Το πάρκο έχει ζωή όλες τις ώρες της ημέρας και ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες. Στην παρούσα κατάσταση το μοναδικό τμήμα του ευρύτερου χώρου του παλιού εργοστασίου που χρησιμοποιείται είναι ο περιφραγμένος χώρος, μέσω της καταπάτησης από τους ιδιοκτήτες σκύλων. Στόχος μας ήταν να αλλάξει αυτή η κατάσταση με τη δυνατότητα ενοποίησης χώρων που προορίζονται για χρήση από όλους, όπως η καφετέρια με το πάρκο.

Για το λόγο αυτό τοποθετήθηκαν υαλοκουρτίνες στο ισόγειο ως ένα όριο που μπορεί να εξαφανίζεται κατά τους θερινούς μήνες, ενοποιώντας το μέσα με το έξω. Παράλληλα δημιουργήθηκε ένα πλάτωμα με τη μορφή ζώνης από σκυρόδεμα στη βόρεια πλευρά του κτηρίου, μπροστά από το υπαίθριο αμφιθέατρο, που λειτουργεί συνδεδειγμένα μεταξύ του πολιτιστικού κέντρου και της πλατείας.

Τις μνήμες του παλιού εργοστασίου υφασμάτων των «Τριών Αστέρων» αναβιώνει το φουγάρο που στέκει μέχρι σήμερα.

Ο σχεδιασμός του πάρκου έγινε με γνώμονα τις υπάρχουσες χρήσεις αλλά και με σεβασμό στη σημερινή φύτευση, που σε πολλά μέρη του είναι ιδιαίτερα ψηλή και πολυετής. Τα περισσότερα δέντρα είναι ψηλές λεύκες, πλάτανοι και ευκάλυπτοι πολλά από αυτά υπερβαίνοντας τα 20 μετρά. Σε μικρότερη κλίμακα υπάρχουν πεύκα, ακακίες, κυπαρίσσια, φοίνικες νεραντζιές και μουριές. Θέσαμε ως στόχο να μην αποψιλώσουμε ούτε ένα δέντρο. Αυτό αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα για τη χάραξη της συγκεκριμένης πορείας στο σχεδιασμό και στις γραμμές των διαδρομών και της κίνησης.

Στόχος μας ήταν να κρατήσουμε το σημερινό του χαρακτήρα χωρίς να δημιουργήσουμε καινοτομίες που ίσως οι κάτοικοι να τις έβλεπαν με δισταγμό.

Με αυτή τη λογική προσπαθήσαμε να αναβαθμίσουμε και να εκσυγχρονίσουμε το σημερινό χώρο με υλικά φιλικά προς το περιβάλλον και με όσο το δυνατό μικρότερο κόστος συντήρησης αλλά και με σταθερές κατασκευές ανθεκτικές σε σκληρή χρήση. Εκτός του πρακτικού μέρους επιδίωξή μας ήταν να δώσουμε και έναν εικαστικό χαρακτήρα προκειμένου οι μεγάλοι και οι μικροί επισκέπτες του πάρκου να αποκτήσουν ένα εικαστικό ενδιαφέρον αλλά και να βιώνουν την καθημερινότητα μέσα από την τέχνη.

Στη σημερινή του μορφή η κίνηση στο πάρκο γίνεται από την οδό Αχαρνών προς τον πεζόδρομο της οδού Λαμπάκη και αντιθέτως. Αυτή την κίνηση θελήσαμε να κρατήσουμε που είναι και ο βασικός άξονας διέλευσης των κατοίκων και περαστικών.

Μετά από τη μελέτη μας σε σχέση με τη χρήση από τους κατοίκους προσπαθήσαμε να επαναχωροθετήσουμε τις δραστηριότητες αυτές λαμβάνοντας υπόψη όλες τις προηγούμενες παραμέτρους.

Εικόνα 61: Το πλάτωμα μπροστά από το εργοστάσιο. Εμφανείς οι υαλοκουρτίνες στο ισόγειο

Άλλος βασικός στόχος της ανάπλασης ήταν το κτήριο να είναι «ευκολοδιάβαστο» από όλους. Δηλαδή η αναγνώριση στοιχείων όπως η είσοδος, οι κάθετες κινήσεις και το φουαγιέ να γίνεται άμεσα καθώς πλησιάζει κανείς στο οικοδόμημα. Οι κάθετες κινήσεις μεταφέρθηκαν σε εμφανή θέση ελευθερώνοντας και το χώρο εκθέσεων και τοποθετήθηκαν μεταλλικές κατασκευές για αφίσες πάνω από τις εισόδους. Οι αφίσες αναφέρονται σε περιοδικές εκθέσεις που θα λαμβάνουν χώρα παράλληλα με την μόνιμη έκθεση του μουσείου κουμπιού.

Στον πρώτο και δεύτερο όροφο δημιουργήθηκε αμφιθέατρο χωρητικότητας 70 θέσεων ως χώρος συνεδριάσεων καθώς στην Αθήνα λείπουν γενικά τέτοιοι χώροι και η πυκνότητα του πληθυσμού της συγκεκριμένης περιοχής αποτελεί ευνοϊκή συνθήκη για τη δημιουργία του συγκεκριμένου χώρου.

Η κάθετη τομή στον πρώτο και δεύτερο όροφο «ανοίγει» το κτήριο ενοποιώντας το συνολικά, δίνοντας την ευκαιρία στον επισκέπτη να το αντιλαμβάνεται καλύτερα κατά την είσοδό του στο χώρο της καφετέριας.

Η επιλογή των υλικών κατά την ανακατασκευή έγινε με γνώμονα και την πρότερη του χρήση αλλά και την προτεινόμενη ανάπλαση. Τα μεταλλικά κουφώματα συντηρούνται για ιστορικούς λόγους και τοποθετούνται εσωτερικά νέα κουφώματα αλουμινίου με διπλούς υαλοπίνακες για να επιτυγχάνεται καλύτερη μόνωση των εσωτερικών χώρων. Για λόγους ηλιοπροστασίας προσαρμόζονται στο μεσοδιάστημα των κουφωμάτων βενετικά στόρια.

Οι τοίχοι ενισχύονται εξωτερικά με μόνωση και πλέγμα, ενώ εσωτερικά γίνεται κατασκευή από τούβλα, ξύλινη επένδυση και γυψοσανίδα για την στήριξη των νέων κουφωμάτων αλουμινίου.

Στο πάτωμα στρώνεται βιομηχανικό δάπεδο σε όλους τους χώρους πλην του αμφιθεάτρου.

Οι σκάλες είναι από μεταλλικούς βαθμιδοφόρους με ξύλινα πατήματα και μεταλλικούς χειρολισθήρες.

Ο χώρος του αμφιθεάτρου κατασκευάστηκε με μεγάλη κλίση λόγω της ένωσης των δύο ορόφων ύψους 4 μέτρων ο καθένας. Το αμφιθέατρο δημιουργείται από μεταλλικές δοκούς με ξύλινη επένδυση. Το δάπεδο του, καθώς και οι βαθμιδοφόροι του καλύφθηκαν με παρκέ δρύινο καρφωτό σε πέτωμα 3 εκατοστών. Ομοίως επενδύονται με ηχομονωτικά ξύλινης υφής οι τοίχοι του αμφιθεάτρου.

Για λόγους στατικότητας του χώρου, με τη διάτρηση του φέροντος οργανισμού για τη δημιουργία του αμφιθεάτρου, τοποθετείται ελαφρυά μεταλλική κατασκευή στο δώμα. Η μεταλλική κατασκευή αποτελείται από δικτύωμα που στηρίζεται αμφιέριστα σε μεταλλικές δοκούς. Στο δικτύωμα προσαρμόζονται ανακλαστήρες για την εξασφάλιση κατάλληλων ακουστικών συνθηκών. Η μόνωση γίνεται με κατάλληλες διαδοχικές στρώσεις.

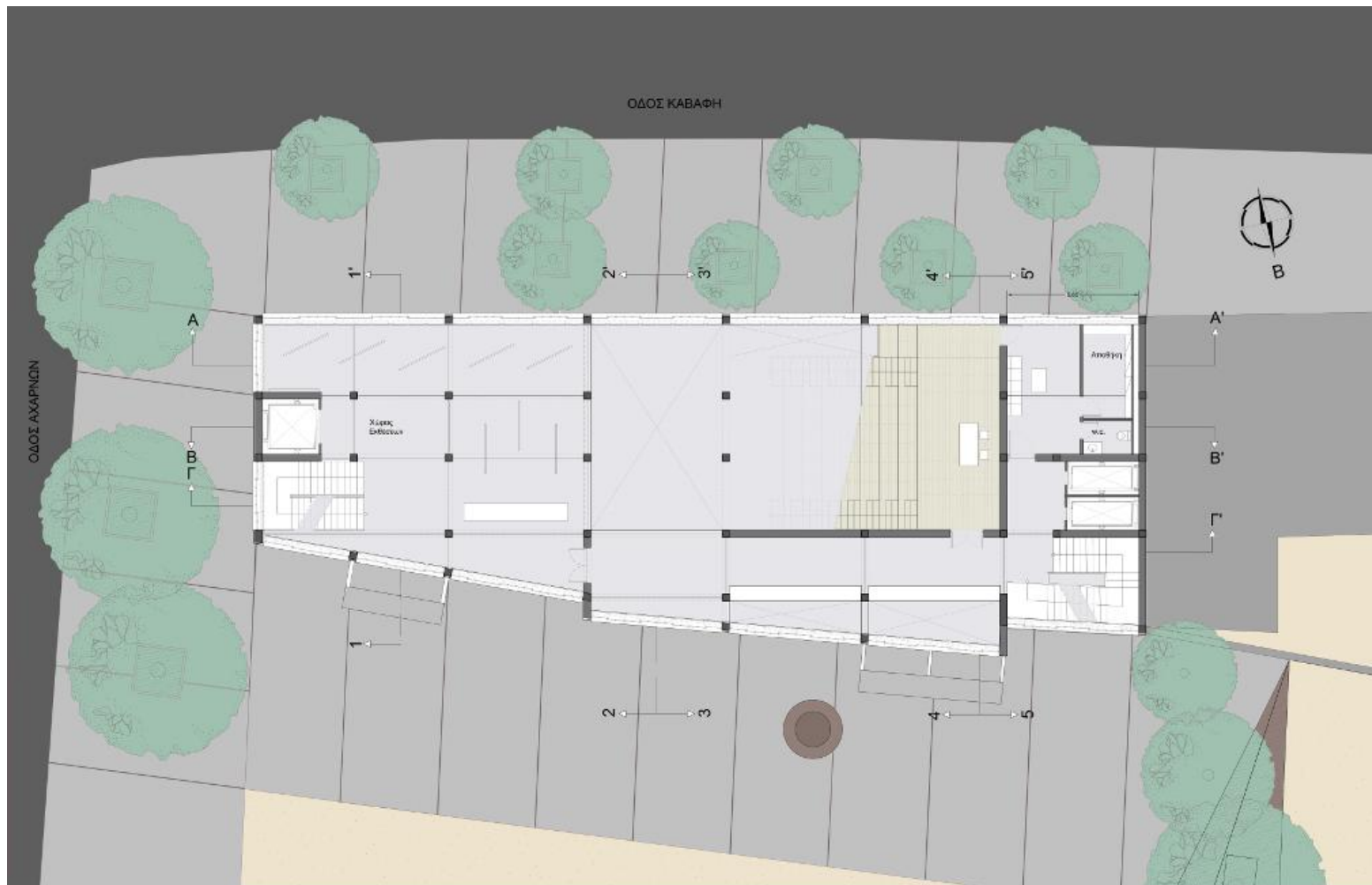
Για λόγους σεισμικής προστασίας το κλιμακοστάσιο της βορειοδυτικής πλευράς καταλήγει στο δώμα.

Η πλάκα του δώματος ενισχύεται με ελαφρομπετόν, θερμομονωτική και υγρομονωτική στρώση και μπετόν διαμόρφωσης ρύσεων.

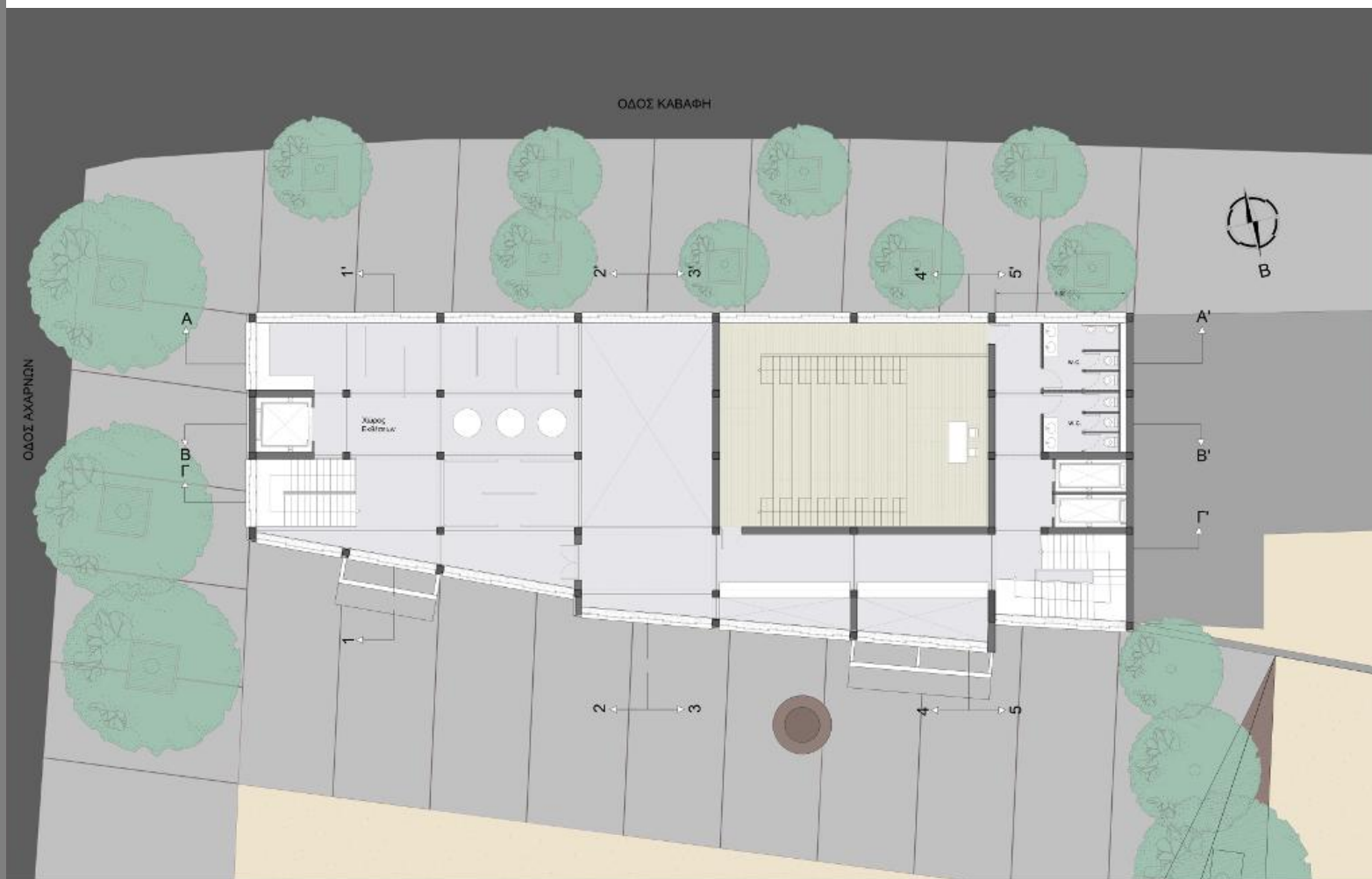

Εικόνα 62: Κάτοψη Ισογείου

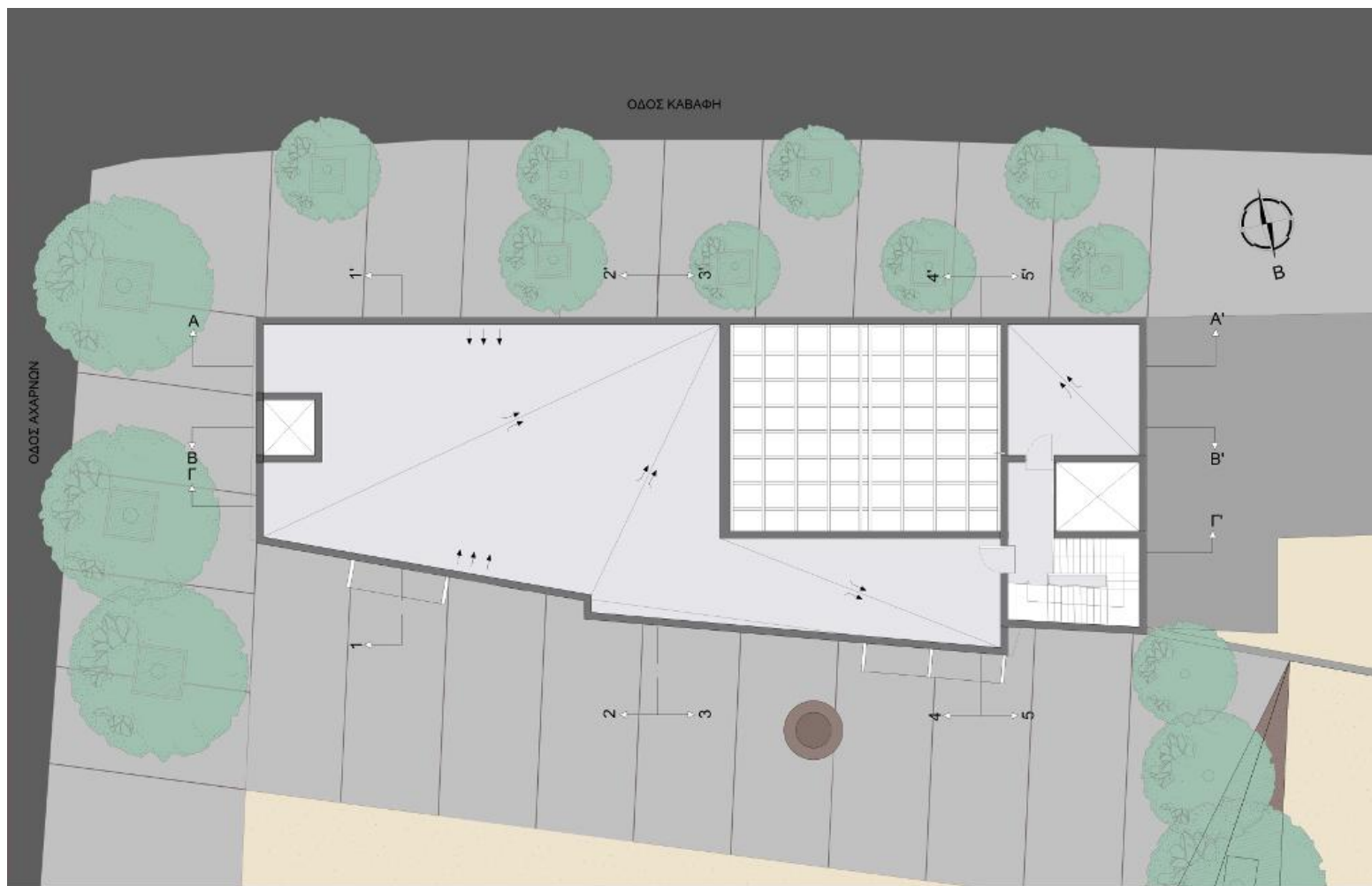

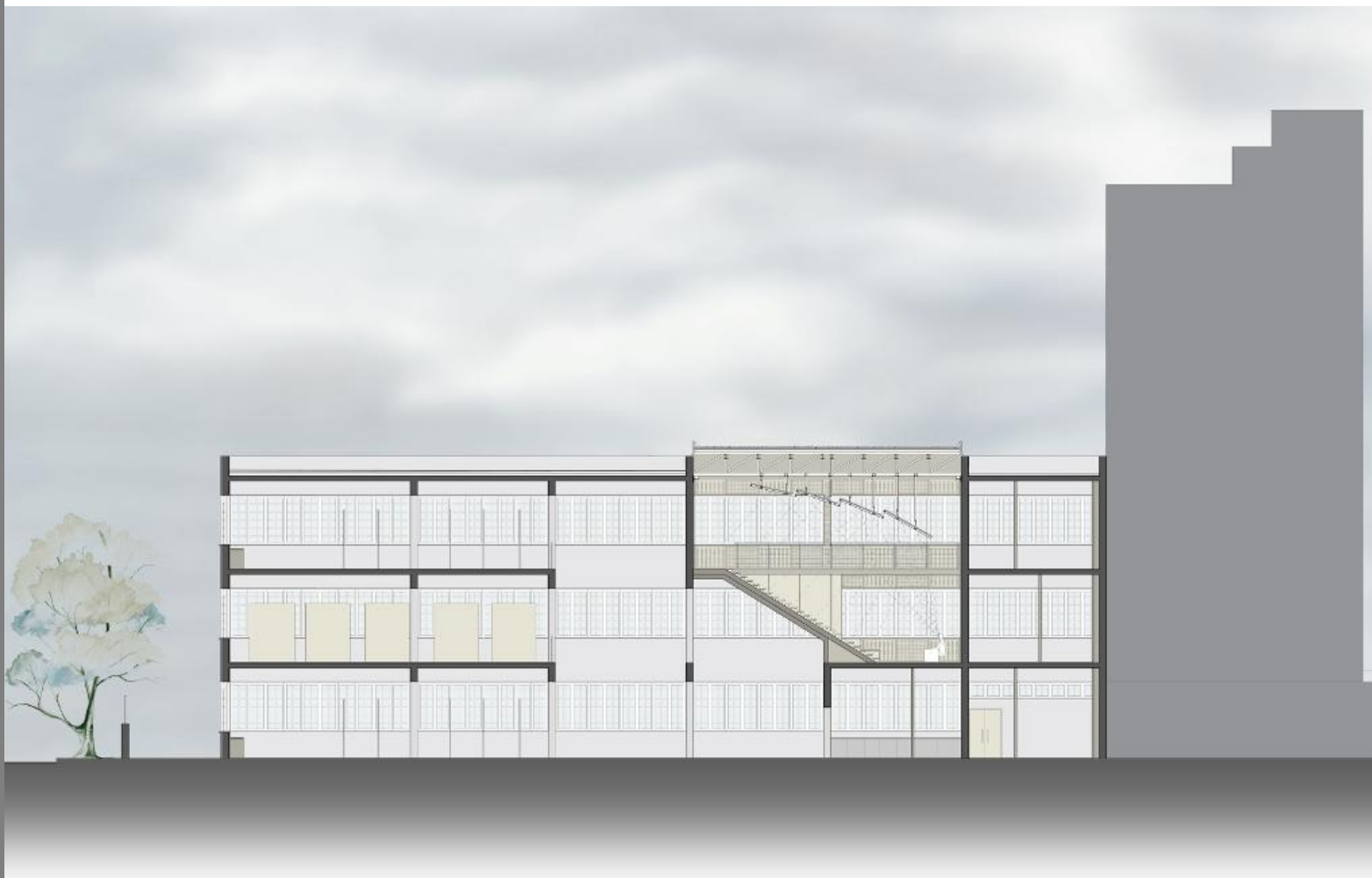
Εικόνα 63: Κάτοψη Α' ορόφου

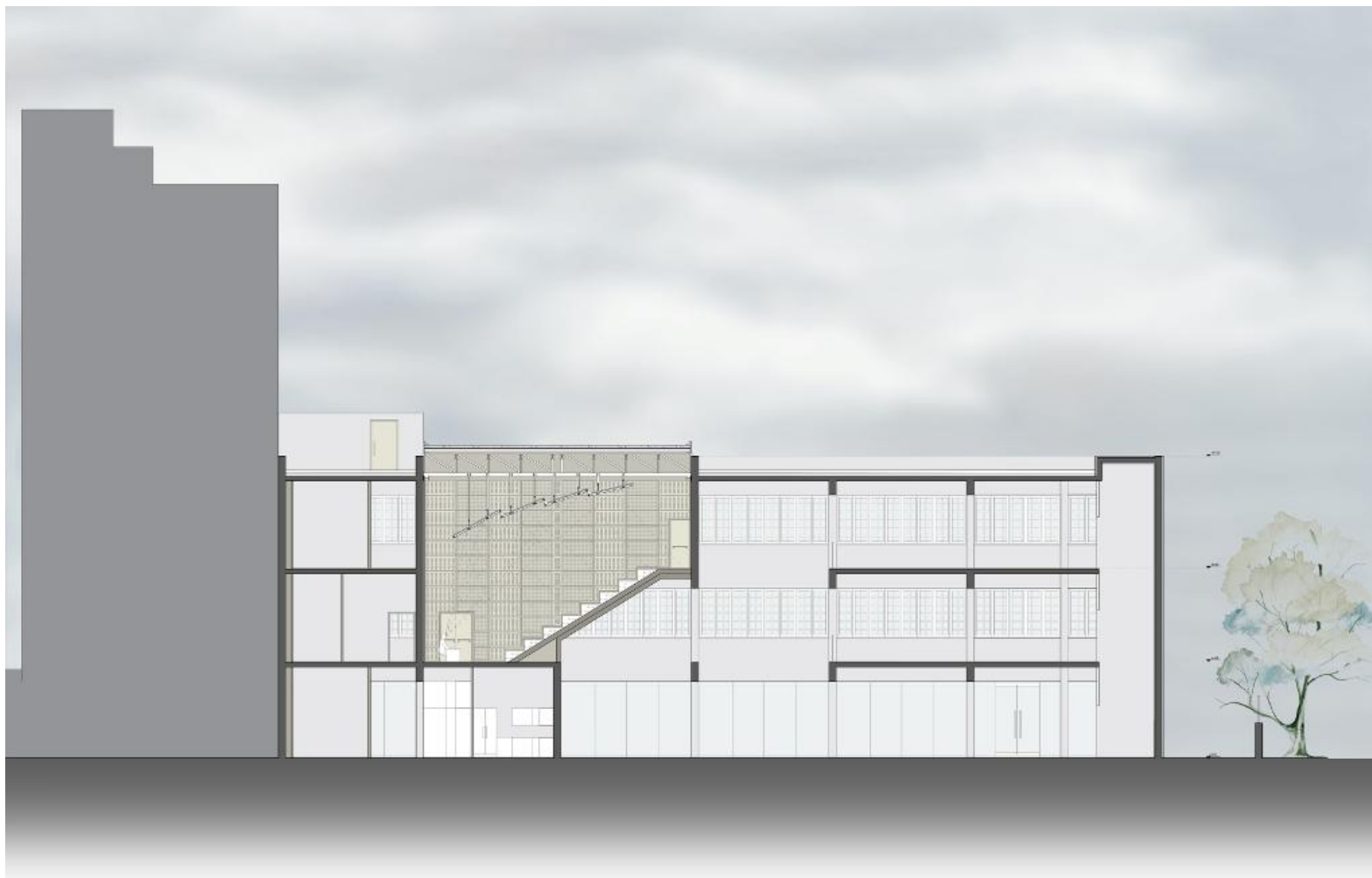
Εικόνα 64: Κάτοψη Β' ορόφου

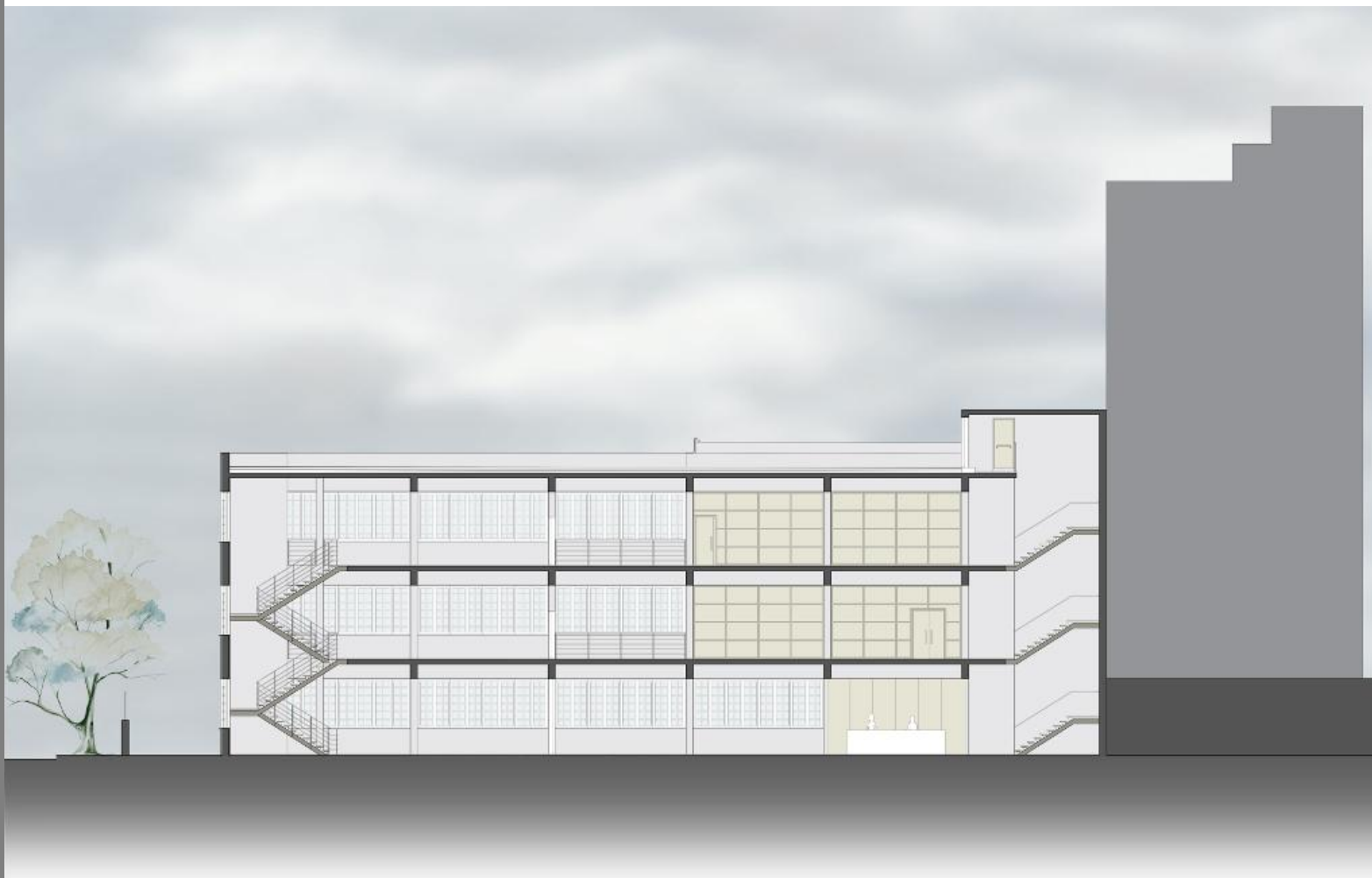
Εικόνα 65: Κάτοψη Δώματος

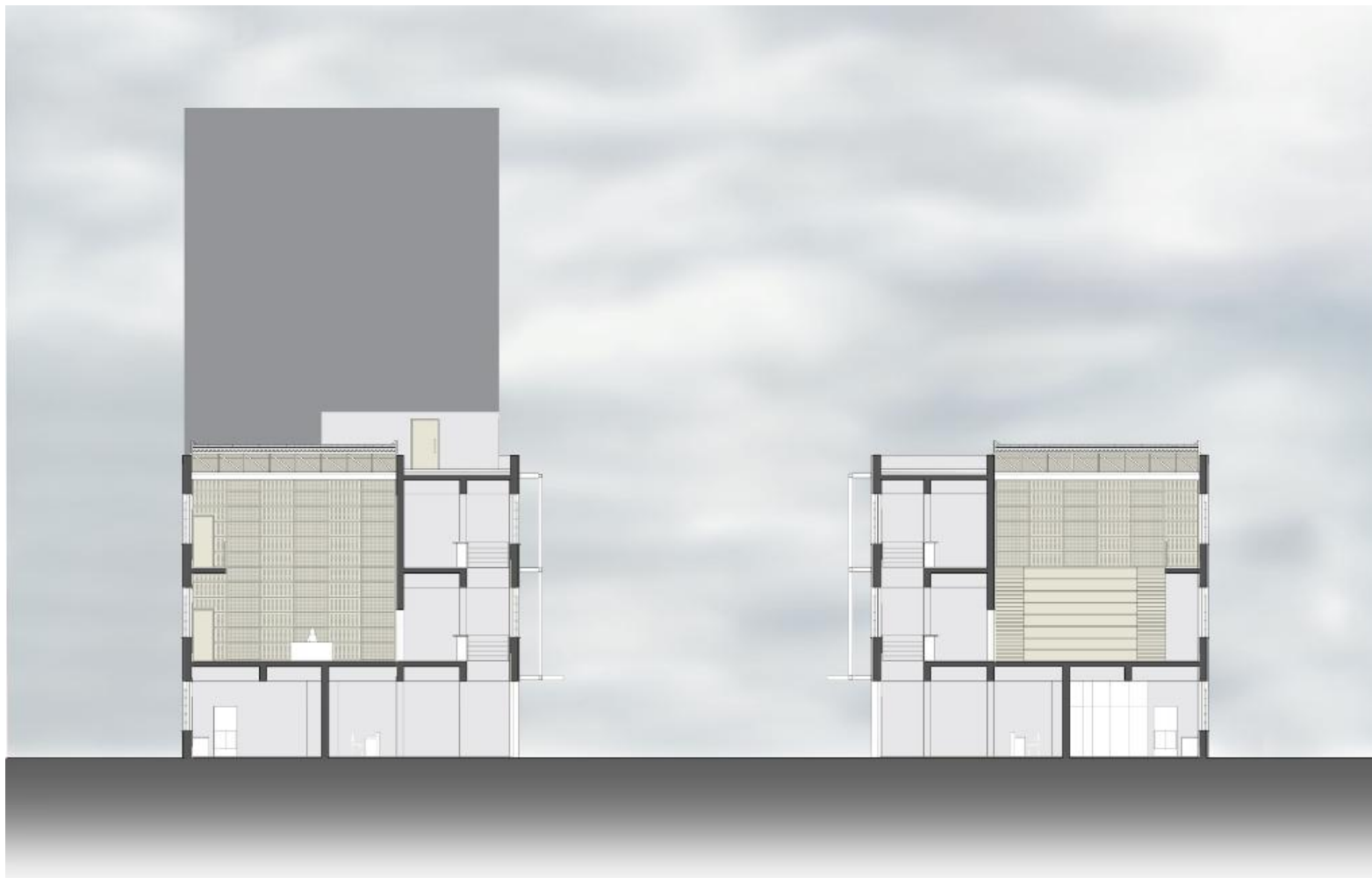
Εικόνα 66: Τομή Α – Α΄

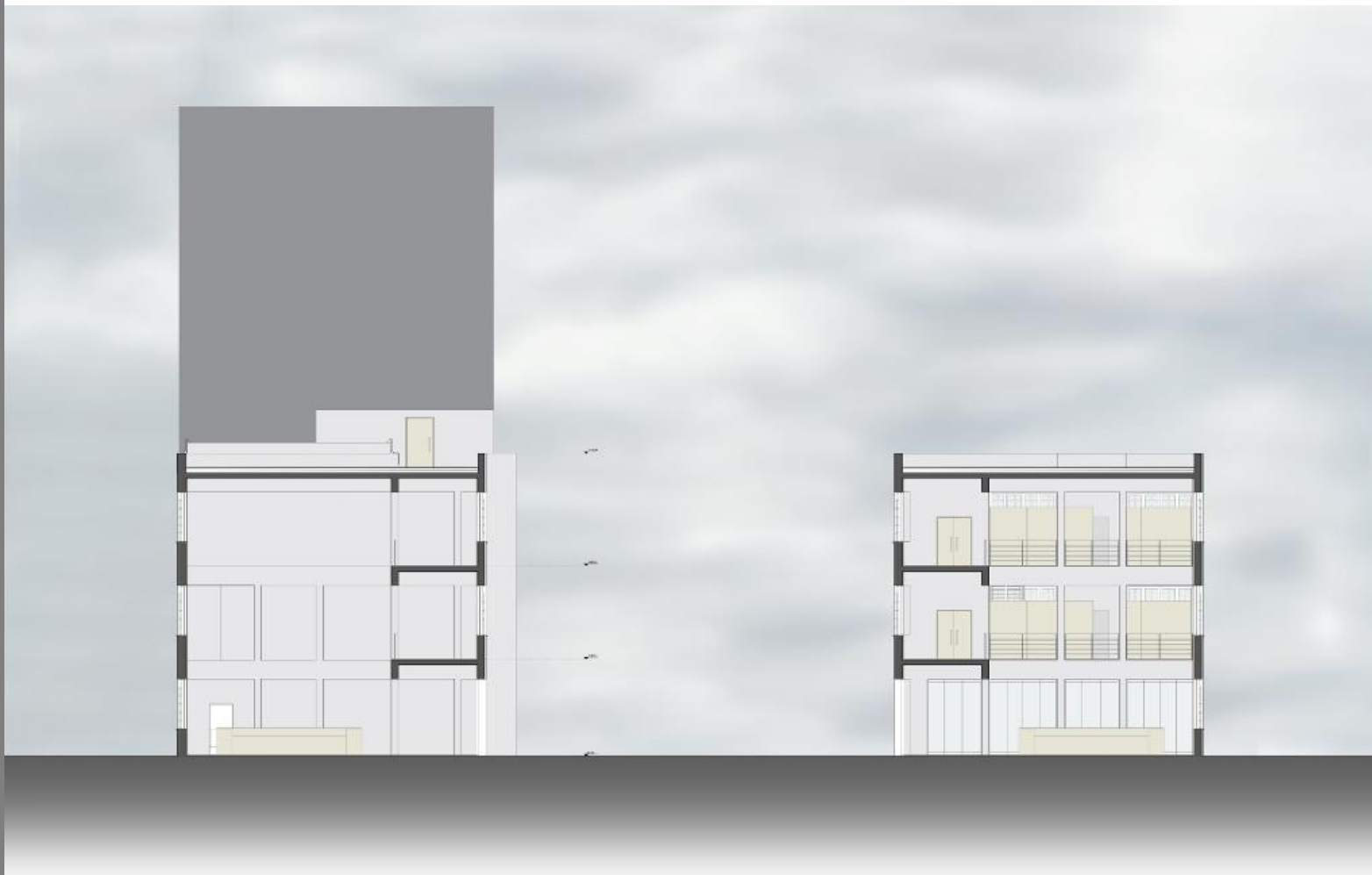
Εικόνα 67: Τομή Β – Β'

Εικόνα 68: Τομή Γ - Γ'

Εικόνα 69: Τομή 5 – 5' και Τομή 4 – 4'

Εικόνα 70: Τομή 3 - 3' και 2 - 2'

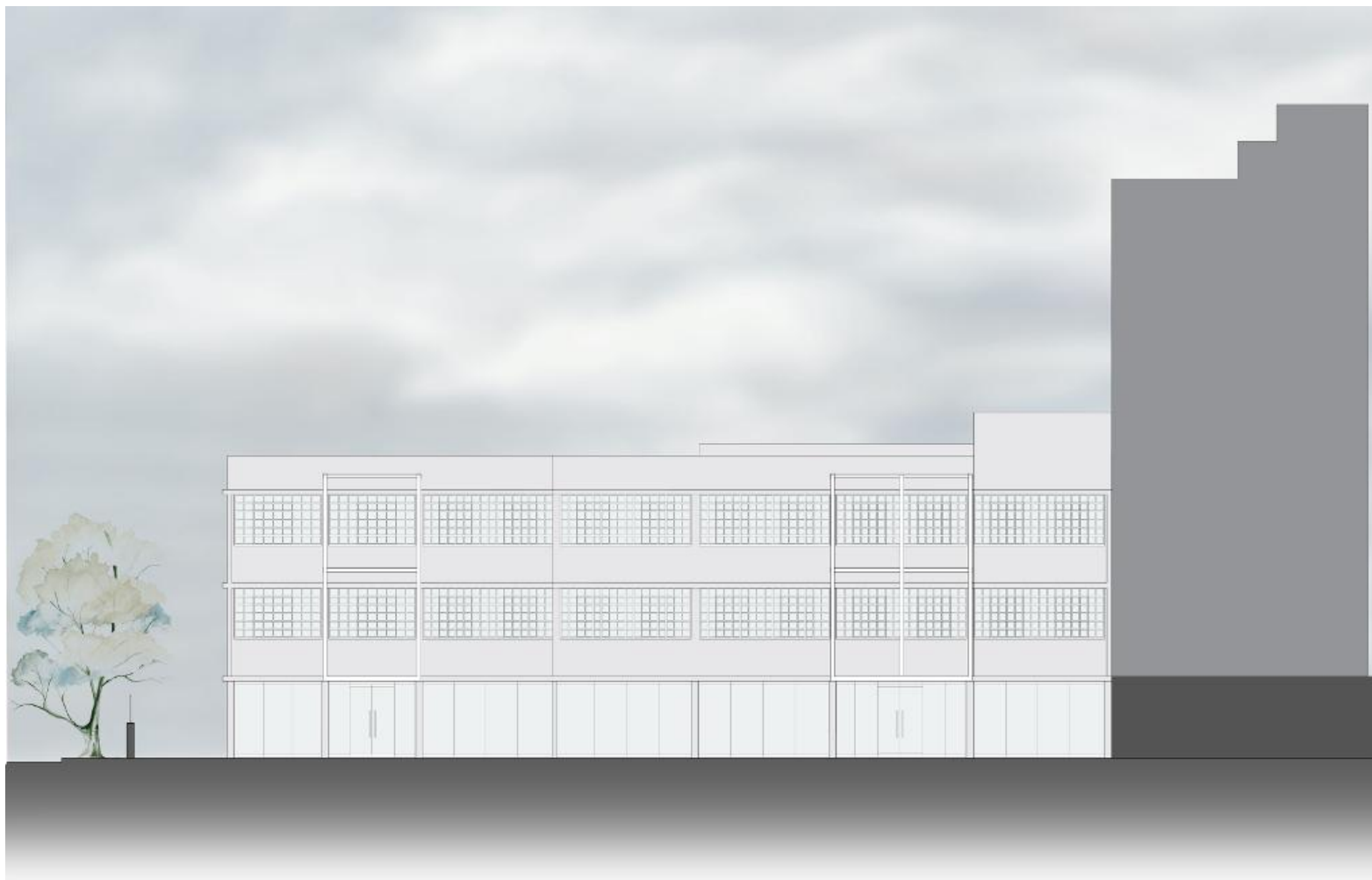

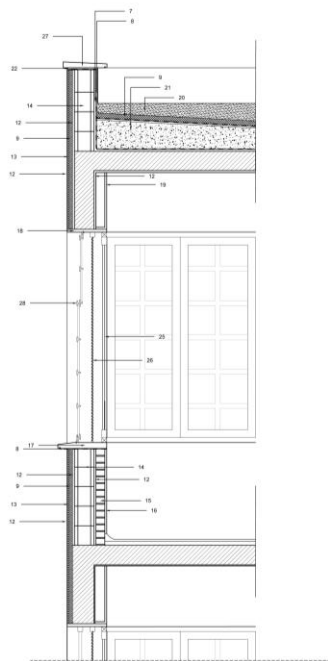
Εικόνα 71: Όψη από οδό Αχαρνών και Τομή 1 - 1'

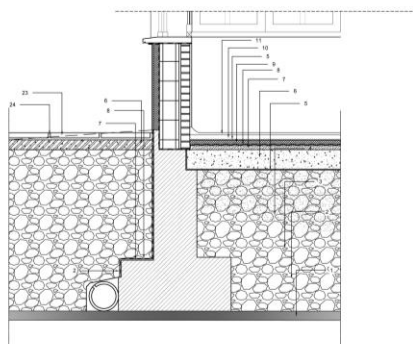
Εικόνα 72: Νότια Όψη – Οδός Καβάφη

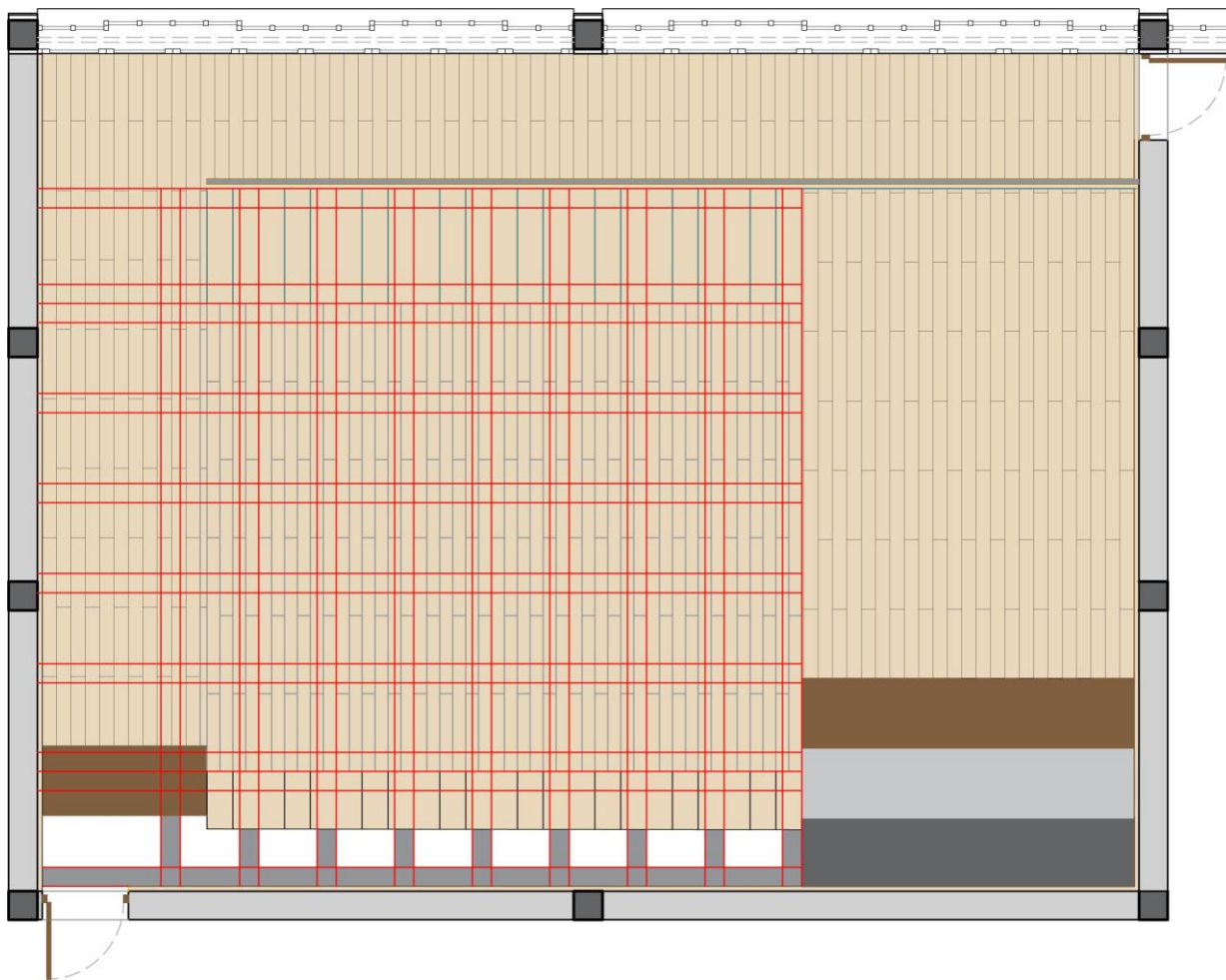
Εικόνα 73: Βόρεια Όψη - Πάρκο

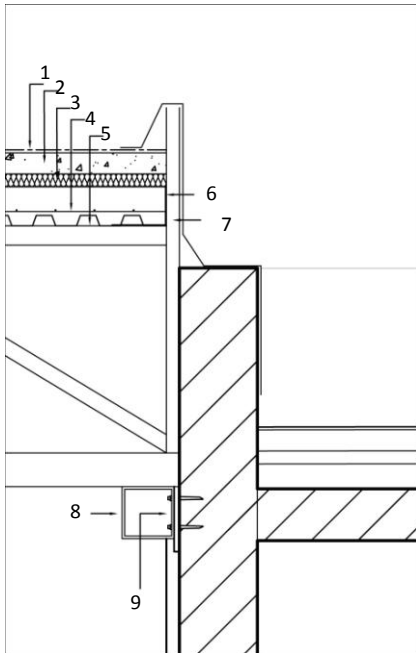
1. ΜΠΕΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ
2. ΜΠΑΖΩΜΑ
3. ΚΡΟΚΑΛΕΣ
4. ΑΜΑΧΑΛΙΚΟ
5. ΦΥΛΛΟ ΠΟΛΥΑΙΘΥΛΕΝΙΟΥ
6. ΟΠΛΙΣΜΕΝΗ ΠΛΑΚΑ ΜΠΕΤΟΝ
7. ΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΑΜΑ ΓΙΑ ΕΞΟΜΑΛΥΝΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
8. ΑΠΛΗ-ΔΙΠΛΗ ΣΤΑΓΕΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΤΡΩΣΗ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑ
9. ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΗ ΣΤΡΩΣΗ
10. ΓΑΡΜΠΙΛΟΜΠΕΤΟΝ ΓΙΑ ΥΠΟΣΤΡΩΜΑ
11. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΔΑΠΕΔΟ
12. ΣΟΒΑΣ
13. ΠΛΕΓΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΛΕΠΤΟΥ ΣΟΒΑ
14. ΤΣΙΜΕΝΤΟΛΙΘΟΣ
15. ΤΟΥΒΛΟ
16. ΞΥΛΙΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ
17. ΜΑΡΜΑΡΙΝΗ ΠΟΔΙΑ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ
18. ΜΑΡΜΑΡΙΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΥΠΕΡΘΥΡΟΥ
19. ΓΥΦΟΣΑΝΙΔΑ
20. ΜΠΕΤΟΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΡΥΣΕΩΝ
21. ΕΛΑΦΡΟΜΠΕΤΟΝ
22. ΑΣΒΕΣΤΟΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΑΜΑ ΡΥΣΕΩΝ
23. ΠΛΑΚΕΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ 50 x 50 x 5
24. ΛΑΣΠΗ 2 ΕΚΑΤΟΣΤΑ
25. ΝΕΟ ΚΟΥΦΩΜΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΜΕ ΔΙΠΛΟΥΣ ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ
26. ΒΕΝΕΤΙΚΑ ΣΤΟΡΙΑ
27. ΜΑΡΜΑΡΟΠΟΔΙΑ ΜΕ ΚΛΙΣΗ 2%
28. ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΔΙΑΤΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΩΝ

Εικόνα 74: Τομή τοίχου – Κατασκευαστικές Λεπτομέρειες

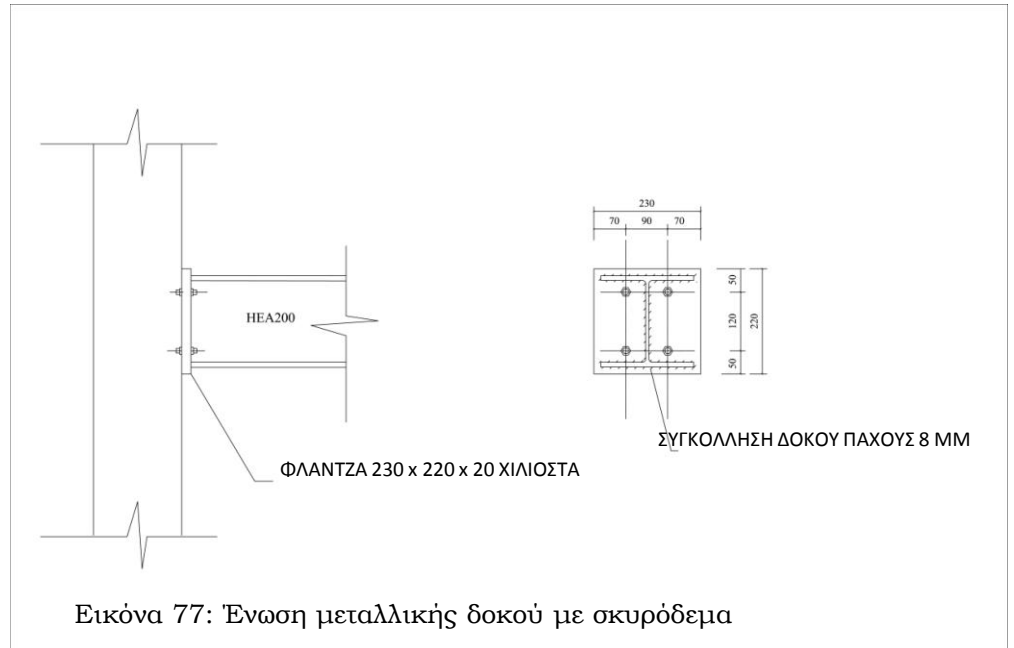

Εικόνα 75: Κατασκευαστικές Λεπτομέρειες Αμφιθεάτρου

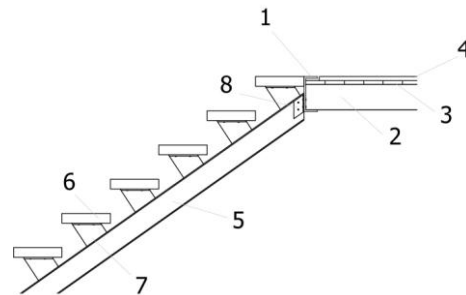

- 1.ΥΓΡΟΜΟΝΩΣΗ ΑΠΟ ΚΑΤΡΟΧΑΡΤΟ
- 2.ΜΠΕΤΟΝ ΓΙΑ ΡΥΣΕΙΣ ΟΡΟΦΗΣ
- 3.ΕΞΗΛΑΣΜΕΝΗ ΠΟΛΥΣΤΕΡΙΝΗ
- 4.ΜΠΕΤΟΝ C30 ΜΕ ΣΧΑΡΑ
- 5.M40 1ΧΙΛ. ΓΑΛΒΑΝΙΖΕ
- 6.ΛΑΜΑΡΙΝΑ ΓΙΑ ΕΓΚΥΒΟΤΙΣΜΟ ΜΠΕΤΟΝ
- 7.ΣΑΝΤΟΥΙΤΣ ΠΑΝΕΛ ΑΠΟ ΠΕΤΡΟΒΑΜΒΑΚΑ
- 8.ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΔΟΚΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
- 9.ΕΝΩΣΗ ΔΟΚΟΥ ΜΕ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

Εικόνα 76: Λεπτομέρεια μεταλλικής κατασκευής

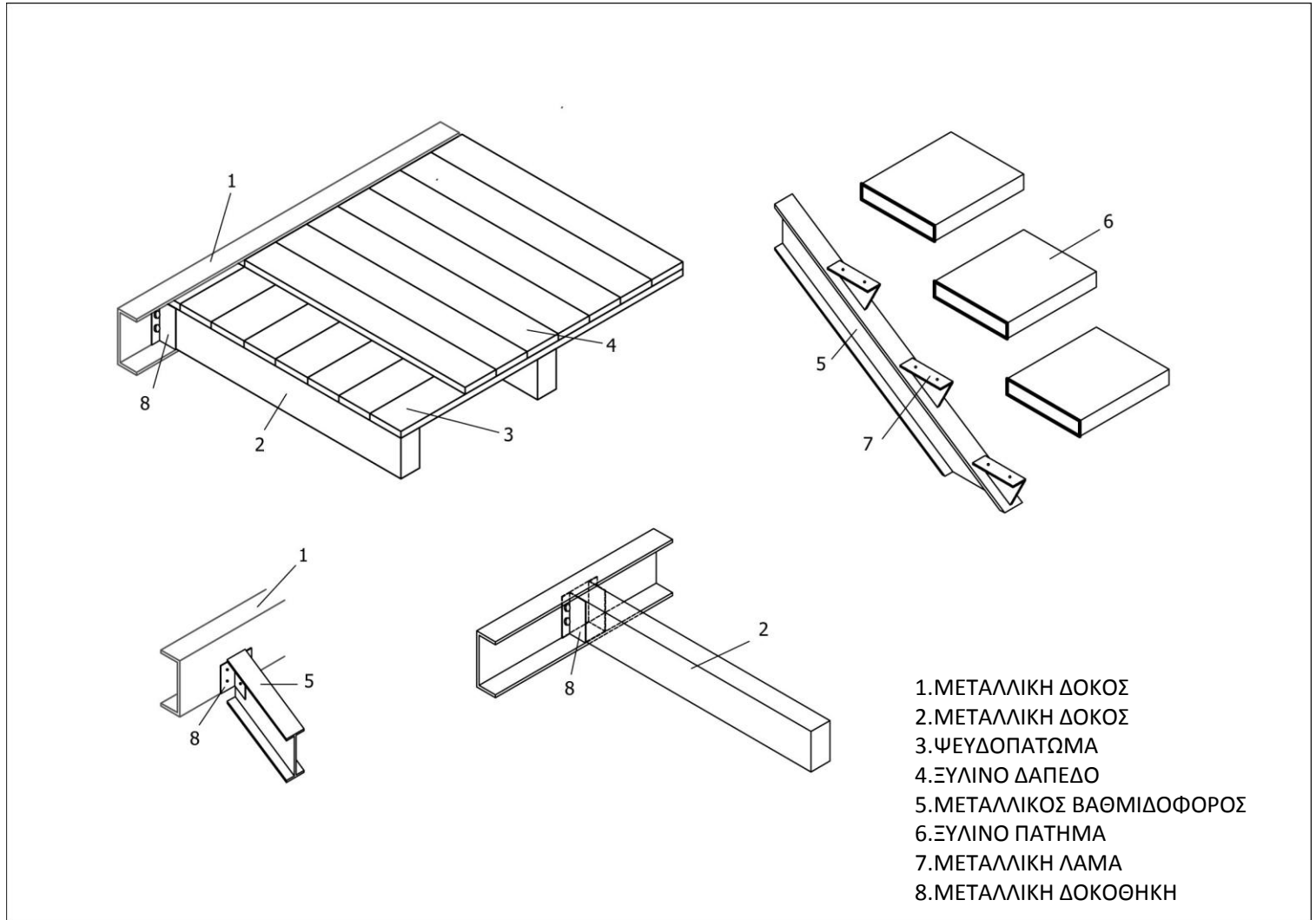

Εικόνα 77: Ένωση μεταλλικής δοκού με σκυρόδεμα

- 1.ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΔΟΚΟΣ
- 2.ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΔΟΚΟΣ
- 3.ΨΕΥΔΟΠΑΤΩΜΑ
- 4.ΞΥΛΙΝΟ ΔΑΠΕΔΟ
- 5.ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΣ ΒΑΘΜΙΔΟΦΟΡΟΣ
- 6.ΞΥΛΙΝΟ ΠΑΤΗΜΑ
- 7.ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΛΑΜΑ
- 8.ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΔΟΚΟΘΗΚΗ

Εικόνα 78: Λεπτομέρεια σκάλας

Εικόνα 79: Κατασκευαστικές Λεπτομέρειες αμφιθεάτρου

Εικόνα 80: Άποψη μακέτας κλίμακας 1:100

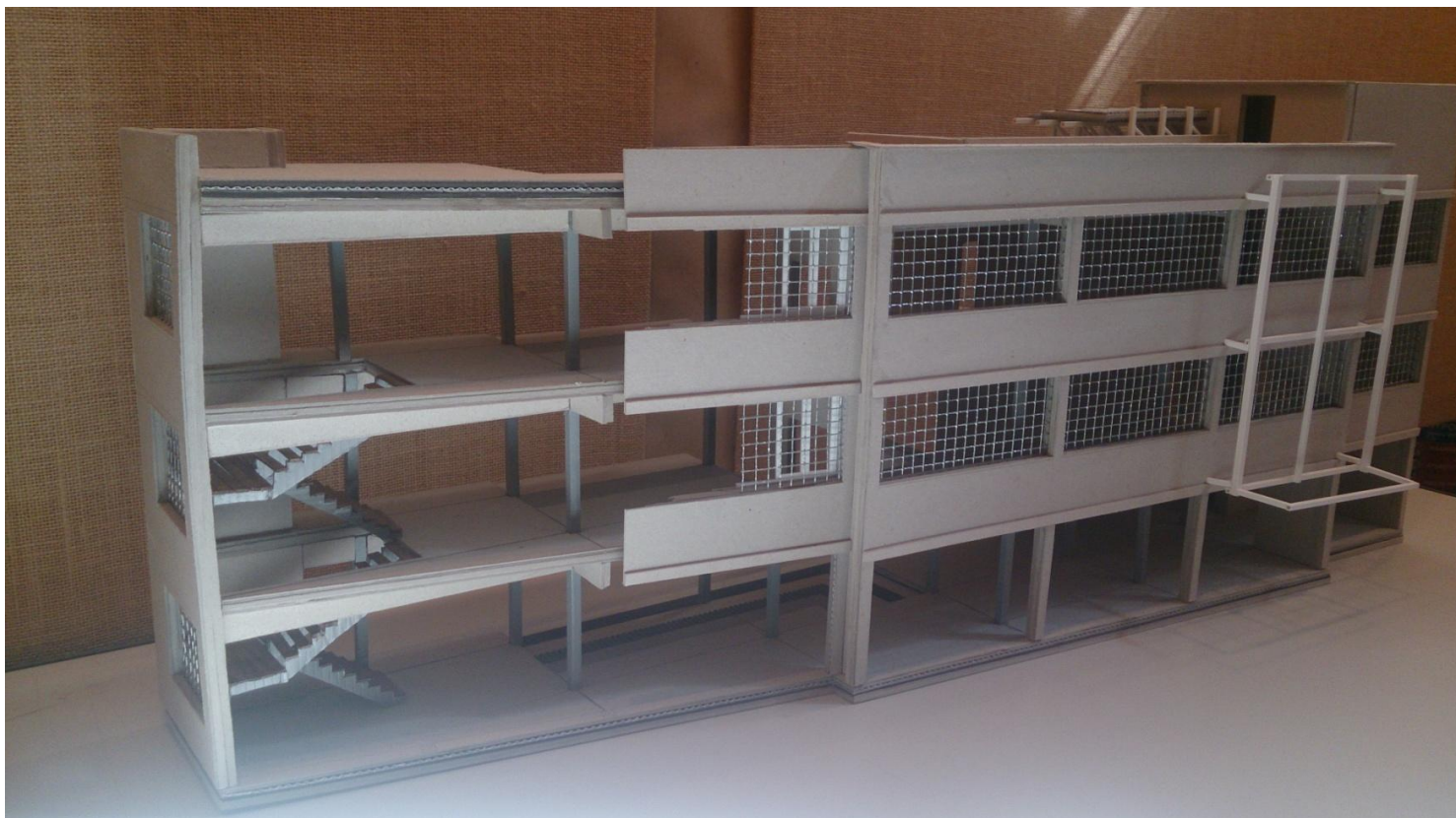

Εικόνα 81: Άποψη μακέτας κλίμακας 1:100. Η πλευρά της οδού Αχαρνών.

Εικόνα 82: Μακέτα κτηρίου κλίμακας 1:50 με κατασκευαστικές λεπτομέρειες.

Εικόνα 83: Μακέτα κτηρίου κλίμακας 1:50 με κατασκευαστικές λεπτομέρειες.

Η συγκεκριμένη μελέτη με την επανάχρηση του παλιού βιομηχανικού χώρου και την ενοποίηση του με το αναδιαμορφωμένο πάρκο σκοπεύει στον εξωραϊσμό της περιοχής. Μέσω της αρχιτεκτονικής πιστεύουμε πως τα έργα μας, όπως το συγκεκριμένο, μπορούν να γεφυρώσουν διαφορετικές εθνικότητες, πολιτικές ιδεολογίες και κοινωνικές ανισότητες. Η αρχιτεκτονική δεν γίνεται για τον εαυτό μας και δεν εξυπηρετεί ατομικούς σκοπούς. Ο αρχιτέκτονας προσφέρει τις γνώσεις και τα μεθοδολογικά εργαλεία που διαθέτει για το κοινωνικό σύνολο.

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Εικόνα 1: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 2: <https://maps.google.gr/>
- Εικόνα 3: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 4: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 5: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 6: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 7: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 8: <https://maps.google.gr/>
- Εικόνα 9: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 10: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 11: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 12: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 13: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 14: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 15: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 16: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 17: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 18: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 19: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 20: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 21: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 22: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 23: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 24: http://images.nymag.com/arts/art/reviews/serra070618_560.jpg
- Εικόνα 25: https://c1.staticflickr.com/1/212/484765168_95005874a3.jpg
- Εικόνα 26: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 27: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 28: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 29: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 30: Προσωπικό αρχείο

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Εικόνα 31: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 32: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 33: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 34: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 35: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 36: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 37: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 38: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 39: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 40: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 41: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 42: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 43: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 44: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 45: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 46: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 47: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 48: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 49: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 50: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 51: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 52: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 53: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 54: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 55: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 56: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 57: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 58: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 59: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 60: Προσωπικό αρχείο

ΠΗΓΕΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

- Εικόνα 61: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 62: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 63: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 64: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 65: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 66: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 67: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 68: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 69: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 70: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 71: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 72: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 73: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 74: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 75: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 76: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 77: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 78: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 79: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 80: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 81: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 82: Προσωπικό αρχείο
- Εικόνα 83: Προσωπικό αρχείο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πολεοδομική Εξέλιξις των Αθηνών, Ι.ΤΡΑΥΛΟΥ, Αθήνα ,2005
2. ΑΘΗΝΑ η πόλη – οι άνθρωποι ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ 12^{ος} – 19^{ος} ΑΙΩΝΑΣ, Αικατερίνη Κουμαριανού, Αθήνα,2005
3. Passive solar systems and thermal storage walls.
4. Γ. Π. Λάββα «Αρχαίο Ελληνικό σπίτι και οικισμός. Παράμετροι του ενεργειακού σχεδιασμού τους» Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου I.A.S.S.
5. Ξένια Κατσιγιάννη, Γεωβιολογία: Η «ιατρική» της κατοικίας και η έκτη αίσθηση που χάθηκε
6. Κατεργιαννάκη Ευγενία, Μουσταφατζή Βασιλική, Τζιραλή Άννα-Μαρία,2012, *Οικολογικές Γειτονιές σε χώρες της Ευρώπης* ΕΜΠ
7. Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας.«Ο δύσκολος δρόμος για την Αρχιτεκτονική της κοινωνικής κατοικίας»,Γιάννης Καρανίκας, αρχιτέκτων-πολεοδόμος, Αρχιτεκτονικά θέματα
8. Desing for fun: playgrounds by Marta rojals del Alarmo
9. Οικοδομική και Αρχιτεκτονική Σύνθεση, Neufert, Εκδόσεις: Μ.Γκιούρδας
10. Θέματα Οικοδομικής, Ν.ΚΑΛΟΓΕΡΑΣ, Χ.ΚΙΡΠΟΤΙΝ, Γ.ΜΑΚΡΗΣ, Ι.ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, Σ.ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ, Μ.ΤΖΙΤΖΑΣ, Π.ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ, Εκδόσεις: Συμμετρία, Αθήνα 1999
11. Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός και Εφαρμογές - Βοήθημα για σωστές κατασκευές, Neufert / Neff
12. Κατασκευή κτηρίων – σύνθεση και τεχνολογία, Χρήστος Γ. Αθανασόπουλος, Δ' Έκδοση, Αθήνα
13. Χωροταξικός σχεδιασμός και βιώσιμη ανάπτυξη, Μηνάς Αγγελίδης
14. Τα επτά βιβλία της πολεοδομίας, Δημήτρης Ν. Καρύδης
15. Αι Αθήναι, Κώστας Η. Μπίρης
16. Αι τοπωνυμιαί της πόλεως και των περιχώρων των Αθηνών, Κώστας Η. Μπίρης
17. Αθήνα 1830-2000 εξέλιξη-πολεοδομία-μεταφορές, Γ.Μ. Σαρήγιαννης
18. Πολεοδομική Ανάπλαση Περιούχων Κατοικίας – Μικροπολεοδομικά Στοιχεία, ΧΡΗΣΤΟΣ Η. ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ.ΖΑΒΑΝΤΗΣ, Εκδόσεις: Σταμούλη, Αθήνα 2004

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

<http://www.ktirio.gr>
<http://www.arup.com>
en.wikipedia.org
<http://www.fmlink.com>
<http://www.glassmagazine.com>
<http://www.ntua.gr>
<http://www.cres.gr>
<http://www.smarterhomes.org.nz>
<http://www.eipak.org>
<http://digitalschool.minedu.gov.gr>
<http://utzero.utk.edu>
<http://www.zeroenergybuildings.org>
<http://www.museumvies.com>
<http://www.nowpubic.com>
<http://twistedsifter.com>
<http://www.buildinggreen.gr>
http://images.nymag.com/arts/art/reviews/serra070618_560.jpg <http://www.tnth.gr>
<http://www.panoramio.com>
http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%B5%CF%85%CE%B8%CE%AD%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82_%28%CE%91%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1%29
<http://www.e-architect.co.uk>
<http://www.traveltimes.gr/content/article/001/001004/2868.html>
<http://www.nationaltrust.org.uk/>
http://newsmme.blogspot.gr/2010/05/blog-post_6349.html
<http://myswiftlethouse.blogspot.gr/p/sustainable-design.html>
<http://www.helyerdesign.co.uk/sustainability/>
<http://www.carboun.com>
<http://www.sticksandstones.ca/green-not-the-color>
<http://www.mlit.go.jp>

